

GYAKORLÓ-ÉGYENLŐSÉG
KÖNYVTÁRA

Előfizetési díj:
Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Egész évre ... 8 kor.
Egyes szám 40 fill.

Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség:
IX., Ferencz körút
31. szám, I. em.

Kiadóhivatal:
VIII., József-körút 43.
szám, földsz.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Vivó-s Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egyes.,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egyl.,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti, Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyei Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljujhelyi Korcs.-Egylet,
Selmecei Akad. Athléta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi torna és vivó-egyl.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletika Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zsombolyai Athletikai Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

Az egyleti tagok versenyzése.

A budai torna egylet tagjai számára egy kötelező verseny-nevezési szabályzatot alkotott, mely általános érdekénél fogva nagyon megérdemli, hogy különös figyelemre méltassuk. — Mindenek előtt azt kell megjegyeznünk, hogy az egyéni szabadságot részben korlátozó szabályzatot azért üdvözöljük örömmel, mert a középiskolát végzett, de egészségi belátással még nem bíró ifjakat a mértéktelen élvezetekkel egyenlő veszélyes mértéktelen versenyzéstől tartja vissza.

Általában nagyon helyes a lapunk más oldalán olvasható szabályzatnak azon célzata, hogy a versenyekre csak az orvosilag teljesen egészséges ifju mehessen, s ez is csak úgy, ha a versenyre szükséges előzetes gyakorlatokban erre elkészült. Sokat beszéltek régen az embernyuzó training ellen, im most egy tornaegylet mondja ki okvetlen szükséges voltát.

Az is nagyon helyes intézkedés, hogy az egylet előbb megvizsgálja próbaversenyein erőit, hogy kiket küldjön az idegen versenyekre. — Ilyen körülménvek mellett aztán az egylet a versenyzők versenykiadásait is fedezi, mi szegénysorsu ifjainkra nézve megint igen üdvös dolog.

Végül még egy fontos figyelmeztetés érdekel említést, melyet a szabályzat a versenyen való férfias komoly modorra és bajtársias szívélyes magatartásra nézve mond. Ez egylet tagjai, nagyon jól tudjuk, mindenkör a legked-

vesebb modoru bajtársak voltak s így a választmány nem tagjain tapasztalta az ellenkező magaviseletet, de mégis helyén valónak találta e módorbéli utasítást is hangoztatni. És itt is igaz van az egyletnek, mert az a durvaság, melyet versenyzőink állítólag a külföldiektől tanultak, valóban botrányos; ideje, hogy maguk az egyletek tesznek valamit a sportdurvaságokkal szemben. A labdarugásnál is láthatunk első rangu versenyzőket, kik sohasem ragadtatják magukat durvaságra.

A budai tornaegylet versenynevezési szabályzatát tehát a legnagyobb örömmel üdvözöljük és nagyon óhajtanánk, hogy minden hazai egylet hasonló módon járna el tagjaival szemben. Ugyde ez egyleti rendelkezés az egyletekre kötelezéseket is ruház, azt ugvanis, hogy tagjait valóban előkészítse a versenyekre, hogy mestere, pályája és pénze legyen. Itt van azután a bökkenő. Van olyan egylet, melyik azt mondja, hogy a tagok nem fizetnek, így én sem tarthatok mestert. A másik egyletnek van jövedelme, de azt felemészti maga a helyiség és szerek jó karban tartása. Szóval nagyon kevés egylet bírja meg az angol mester tartását. Mert biz ma még úgy vagyunk, hogy a különleges sportok begyakorlásához magyar mesterünk nincs, még uszóverseny mesterünk sincs! Ez úgynek felmerültével jó lesz ismételni azon régi ohajt, hogy jobbmódu egyleteink küldenék ki művezetőiket külföldre a sportok tanításának

megtanulására. Az is igaz, hogy a mi tornatanárainkban talán képesítésük révén semmi kedv sem mutatkozik a sportok tanításához. Ugy hát gondoskodjanak az egyesületek olyan kisebb képzettségű ügyes ifjakról, kik rászánják magukat a trenőr pályára, mi már nálunk is jövedelmesebb állás sok doktorságnál.

Az egyleti versenyzésnek fellendülést az ifjusági tornaversenyek adtak, de a magasabb fokú fejlődést a sport terén csakis az alapos versenyre készülés nyújthat, mire nézve ugyan üdvös dolog a sportmesterek képzése, de erre csak az egyesületek áldozatkészsége nyújthat módot az erre kedvvel bíró magyar ifjaknak. K. N.

Labdarugás.

Budapesti Torna-Club 5:0 eredménnyel győz a I. Vienna Football-Club ellen.

Oly sok vereség és eldöntetlen küzdelem után a Budapesti Torna-Club végre alapos revanchot vehetett a I. Vienna Football-Clubon. Az első nemzetközi mérkőzés nagyszámu közönséget vonzott ki a pályára, daczára annak, hogy a magyar csapat eddigi szereplései után nem valami vérmes reményekkel nézett a küzdelem kimenetelére. A Magyar Athletikai Club gyöngye csapatával szemben elért 0:0 eredménye után általános vélemény szerint a B. T. C.-nak idén rossz szereplést jósoltak; a postások jeles csapatán aratott biztos győzelme s a mult vasárnapi fényes nemzetközi diadala azonban a csapat bomlásáról elterjedt pesszimiztikus híreket dezavválta s a legjobb reményekkel nézhetünk bajnoki csapatunk tavaszi nemzetközi meetingje elé.

A ki a margitszigeti sporttelepen szerepelt játéka után a Budapesti Torna-Club mult vasárnapi matchét végigszemlélte, fel sem ismerte volna a csapatot, oly óriási javulást mutatott három hét előtti játékához képest. Szinte lehetetlen, hogy ily rövid idő alatt trainingjében ekkora haladást tudott volna felmutatni. A csapat játékában mutatkozott feltűnő változás abban leli magyarázatát, hogy a B. T. C. végre saját megszokott pályáján, mely nemcsak Budapesten, hanem az egész kontinensen elismert legjobbak egyike — játszhatott, a szél befolyása nélkül, a mi lehetővé tette azt, hogy eredménnyel értékesítsék kitűnő összjátékukat és tudásukat oly erős ellenféllel szemben is, mint a I. Vienna Football-Club. A Budapesti Torna Club részéről csak egy izben láttunk ehhez hasonló szép összjátékot: két évvel ezelőtt, midőn a Ferencvárosi Torna Club csapatát 8:0 eredménnyel verték. Akkor is a csatárok részéről bemutatott precziz és czéltudatos kombinációk elismerést arattak s teljesen kimerítették az ellenfélt, mint mult vasárnapon. A I. Vienna teljes első csapatát küldte le s a győzelem biztos tudatával játszott s bár nem volt trainingben, nem is gondolt arra, hogy esetleg megveressék; pláne ily csúfosan. Pedig az eredmény

teljesen reális volt. A B. T. C. csatársora remek összjátékkal és gyorsasággal támadt, a mi teljesen kimerítette a bécsi védelmet elannyira, hogy tehetetlenségükben erőszakos kvalifikálhatlanul perfid játékmodorhoz folyamodtak. Pessenlehner bíró személye ellen is nem egyszer a legszemtelenebb módon fakadtak ki, a mi — tekintettel a bécsi sportársadalmi viszonyokra — nem volt éppen meglepő. A bécsi csatárok játékán látszott meg leginkább a training hiány, mert példás összjátékuknak nyomát sem fedezhettük fel. Gyorsaságuk mellett szívósságuk sem volt meg. Támadásaik megtörttek a B. T. C. jeles halvesorának erélyén és játékán.

A match lefolyása a következő volt:

Bécsé a kezdés joga s a küzdelem színhelye csak hamar a piros-fehérek térfelébe terelődik át, hol perczeken át állandó ostrom alatt áll a magyar kapu. A B. T. C. lassan-lassan lendületbe jön, s védelme részéről tanusított tulerélyes, gyakran durva ellenállás a bécsi csatársor minden igyekezetét meghiusítja. A B. T. C. csatárai átveszik a támadó szerepet s a bécsiek térfelébe helyezik a küzdelem színhelyét. A csatársor ügyes kombinációkkal és összjátékkal a bécsi kapu közelébe férkőzik s nem egy veszedelmes támadását hiusítja meg a kék-sárga hackek erőteljes ellenállása. A I. Viennán azonban csakhamar észlelhetővé válik a szívósság hiánya s a B. T. C. hatalmas előrenyomulását már alig képesek feltartóztatni. A 21-ik perczben Buda, Róka és Balázs kombinációja meghozza az első goalt, melyet az utóbbi menthetetlen éles lövéssel ért el. A szép eredménnyen felbuzdulva újabb támadást kísérel meg a magyar csapat s ismét a bécsi kapu elé helyezi az ostrom színhelyét. A Vienna is támad olykor, de támadásai nem veszélyesek, s mindig résen áll a két hátvéd és a biztonsággal védő goalkeeper. Ismét a magyar csapatnál a labda, Kurucz egy ügyes fejpással Hajós elé adja azt, ki Rókához passzolja és a következő pillanatban az élesen lőtt labda fennakadt a kapu hálójában. Frenetikus tapsvihár és éljenzés honorálta a valóban szép goalt, melynél értékesebbet és szebbet aligha ért el a B. T. C. A félidő hátralevő perczeiben a bécsiek intenzívebben játszanak s nem egyszer jönnek a magyar kapu veszedelmes közelségébe, de goalhoz nem jutnak úgy, hogy a félidő 2:0 eredménnyel zárult a B. T. C. javára.

Helyesere után sem változik a helyzet, de szembetűnő, hogy a Vienna perczről-perczre lankad és az agyonfáradt csapat már alig bír ellentállni a magyarok heves támadásának. Tíz percz után váratlan harmadik goalhoz jut a B. T. C. Kurucz révén, ki a fedeztetsorból gyönyörű éles lövéssel rugja be a labdát. A bécsiek gyenge kísérletei, hogy a magyarok vonalán áttörjenek, rendszerint a hátvédson akadnak meg, de a kapuvédnek is jut két izben a munkából, melyet pompásan végez. Huszonegy percz mulva a Balázs által szépen a közepre a lőtt labdát Buda gyengén gurítja a kapu felé

de Pekarna már későn nyult utána s a labda negyed szer akadt meg a bécsiek hálójában. Három percz mulva ismét erős ostrom alatt áll s Vienna kapuja, de a kapuvéd két goalt egymásután szépen ment, de a Román south-ja már védhetetlenül repül a hálóba. Az utolsó perczekben a bécsiek végső erőfeszítéssel próbálkoznak eredményt elérni s támadásuk az egyetlen kornert is eredményezi. Off side állásból ugyan belövik a labdát a magyarok kapujába, de a bíró a bécsiek rugása előtt már régen lefüttyült.

A magyar csapatban — mint fennebb említettük — remekelt a csatársor. Balázs, Róka, Buda, Román és Hajós emsemblejánál jobb támadása a B. T. C.-nak fennállása óta nem volt. A fedezetsorban Skrobák kiválóságának újabb bizonyítékát adta, míg a második csapatból előléptetett Kurucz oly derekasan állta meg helyét, hogy némsokára legjobb fedezeteink egyike lesz. Lucius — ki az egész csapat leggyorsabb embere — e tulajdonságával megbecsülhetetlen szolgálatot tesz csapatának s neki köszönhető, hogy az egyedül száguldó bécsi csatár eredményt elérő törekvéseit az utolsó pillanatban meghiúsította.

Bulcsu rettenthetlen hátvéd volt, míg Rapos még nincs formában. Sellő ezuttal is bebizonyította, hogy a legjobb magyar kapuvédék egyike.

A bécsi csapat az egy Zander kivételével komplett volt. A csatársora jó minőségű játékosokból áll s nem lévén trainingjük, összjátékuk sem volt. A fedezetsor elég jó volt, de leginkább a hátvédék váltak ki gyors és elszánt védelmükkel. Pekarna egyike Bécs legjobb nevű kapuvédjeinek, mult vasárnap azonban aránylag gyengén védett s bár voltak egyes bravurjai, általánoságban nem felelt meg a beléhelyezett bizalomnak.

Bíró: Pessenlehner (Budapesti Sport-Club) volt. Nálánál korrektebb bírót keveset ismertünk.

1. osztályu bajnokság.

Magyar Testgyakorlók Köre győz 6:0 a Magyar Athletikai Club ellen.

Az elmúlt vasárnap csak egy első osztályu mérkőzés volt és pedig a fenti csapatok között a Lehelutcai pályán. E mérkőzés kimenetele elé érdeklődéssel néztek azért, mert a M. A. C. idei bajnoki szereplései folyamán meglepő eredményeket ért el, midőn eldöntetlenül mérkőzött hazánk bajnoki csapatával, a B. T. C.-bal, a Postásoktól pedig csak egy goallal kapott ki és a Törekvést 5:0 arányban verte. Érdekes volt még a match azért is, mert a M. A. C. az osztályozó mérkőzésén a M. T. K.-vel került össze és tudvalevőleg attól 5:1 arányban vereséget szenvedett. A M. A. C. azóta erősen javulván, e mérkőzés győztesének sokan a M. A. C.-ot tippelték.

Ezen érdeklődés daczára azonban a mérkőzés kis számu, jóformán csak a szereplő egyesület tagjaiból alakult közönség nézte végig, a minnek oka az, hogy e napon tartotta a B. T. C. első nemzetközi mérkőzését

és ekkor játszott a szigeten a F. T. C. a Muegyetem. F. C.-bal.

A helyválasztás a M. T. K.-é és így a M. A. C. kezdi teljes szélcsendben a játékot. Az első perczekben a játék változatos, mindkét fél támad, csakhamar azonban a M. T. C. lesz a helyzet ura és állandóan ostromolni kezdi a M. A. C. kapuját, minek eredménye több corner. A M. T. K. kitűnő csatárainak szép lövéseit Felhössy bámulatos ügyességgel védi ki és menti meg így csapatát — legalább egyelőre — a goaloktól.

Harmincz percz után azonban a M. T. K. szép összjátékkal egész közel férkőzik a M. A. C. kapujához és Zulunak sikerül is a labdát a hálóba röpíteni. Ezt a goalt gyors egymásutánban követi még kettő Hoffer és Herquet, révén, míg a M. A. C. eredményt nem tudott elérni és így az első félidő 3:0 a M. T. K. javára.

Második félidőben is állandóan a M. T. K. támad, a M. A. C.-nak csak néhányszor sikerül lerohanni, de támadásuk megtörik a M. T. K. védelmén. Fél órán keresztül goal nem esik, míg végre Károly több játékost kidriblizve, megszerzi csapatának a negyedik goalt. A M. A. C. kedvetlenül játszik tovább, támadni már nem képes, és ezt kihasználja a M. T. K. fáradhatlan csapata és ugyancsak Károly révén még két goalt ért el.

A M. T. K. eme fényes eredményt a szép össz- és passzjátékának köszöni, míg a M. A. C. védelmére csak az szolgálhat, hogy csapata a szigeti gyepes pályához van szokva. A M. T. K. csapatának mindent egyes tagját dicséret illeti, a M. A. C. csapatában jól játszottak Felhössy és Vincze.

Bíró Steiner (Postások) volt, ki kitűnően és pártatlanul vezette a mérkőzést.

Másodosztályu bajnokságok.

A Fővárosi Torna-Club 1. 3:2 győz a Rákospalotai Football-Club 1. ellen.

A II-od osztályu csapatok közül csak a Föv. T. C. és R. F. C. mérköztek mult vasárnap a szövetségi bajnokságáért az Erzsébet királyné-uti pályán. A mérkőzés a Föv. T. C. győzelmével végződött.

A mérkőzésről általában megjegyezhetjük, hogy abban az állandó támadó szerepet a Föv. T. C. csapata vitte, míg a R. F. C. inkább védelemre szorított. S a mily jó volt a Föv. T. C. csatársora a támadásban, éppen oly szívós volt a R. F. C. a védekezésben. A játék lefolyása a következő volt:

Kezdsénnél a Föv. T. C.-nak csak 9 játékos van jelen s tizediknek Gerő csak egy percz, s tizenegyedik Gulyás csak az első goal beadása után érkezik meg. Ugyanis a R. F. C. alig 1 1/2 percznyi játék után egy gyors lerohanással megszerzi csapatának a vezető goalt. Új felállás után a játék átterelődik a Rákospalotaiak térfelébe s attól fogva az állandó támadó a Föv. T. C. s mintegy 10 percznyi játék után beadják a kiegyenlítő goalt. Az első félidő tehát 1:1 eredménnyel végződött. A II-ik félidőben egy pillanatig sem volt ké-

tes a Főv. T. C. győzelme. Alig pár percnyi játék után a 2-ik majd rövid idő múlva a 3-ik goalt kapja a Rákospalotai F. C. Ettől kezdve ugyszólván a R. F. C. egész csapata csak a védekezésre szorítkozik s Főv. T. C. hátvédei is állandóan a R. F. C. térfelében mozognak. Egy alkalommal a labda a R. F. C. kitűnően futó szélső csatárához kerül, a ki azt a teljesen védtelenül álló Főv. T. C. kapujába viszi. A játék ezután rövid idő múlva véget ért. Biró Löwenrosen (Törekvés S. E.) volt, ki sok jóakarattal s pártatlansággal vezette mérkőzést.

Az első csapatok mérkőzését a II. csapatoké előzte meg, melyből szintén a Főv. T. C. került ki győztesként 2:1 arányban. Jellemző, hogy a Rákospalotaiaknak mindkét goalt a Főv. T. C. hátvédje Frisch lőtte. Biró Gulyás (F. T. C.)

A M. U. E. I. a B. S. C. 1900 I. ellen a III. ker. Torna- és Vivó E. pályáján mérkőzött m. hó 8-án.

A M. U. E. kombinációval vehemes támadást intéz a B. S. C. ellen, úgy hogy rövid nyolcz percz alatt 2 goal akad meg a B. S. C. kapujában. A második goal után azonban a támadás szerepét a B. S. C. veszi át, s szép és nyugodt passz-játékkal ostrom alá veszi a M. U. E. kapuját, s az első félidő 30-ik percében a kapott 2 goalt kiegyenlíti. További erős támadásait azonban a M. U. E. kitűnő védelme visszaveri és így az első félidő eredménye 2:2-vel végződött.

A második félidőben a támadást a B. S. C. folytatja azonban az ellenszél folytán eredményt elérni nem képes. A M. U. E. felhasználva a kedvező szelet, erősen támad. A B. S. C. védelme igyekszik ezen támadásukat visszaverni, a mely egy ideig sikerül is, azonban a nagy munkában elfáradt védelem és a B. S. C. kapusának helytelen kirohanásai folytán a M. U. E. csatársora 3 goalt rugott a B. S. C. kapujába s így a végső eredmény 5:2 volt a M. U. E. javára.

Biró Hasza a III. ker. T és V. E. tagja volt, a ki mindkét csapat teljes meglegedésére töltötte be birói tisztét.

„33” Football C. — Budapesti III. ker. Torna- és Vivo-Egylet.

Márczius 1-én a „33” F. C. kombinált csapata a III. ker. T. és V. E. II. csapata felett 5:1 aránnyal győzött. Közös megállapodás szerint ez csak training-mérkőzés volt. Egy (vagy talán több) napilap azonban e mérkőzést úgy közölte, hogy a „33” F. C. II. csapata 5:1 aránnyal győzött a III. ker. T. és V. E. II. csapata ellen. Ennek folytán felvilágosításul — a III. kerületiek részéről — közöljük, hogy míg III. kerületieknek tisztán második csapata játszott (az első ugyanazon időben az Erzsébet királyné-uti pályán mérkőzött) addig a „33” F. C. csapatában 6 I. csapatbeli játékos szerepelt, köztük ugyanaz a kapus, a ki Sláviát verő csapat kapusa volt.

Igen valószínű, hogy egyik egyesülettől sem származik az a hírlapi közlemény, de legkevésbé a III. kerületiektől, akik azt sem hozták annak idején nyilvánosságra, hogy az előző hetekben I. csapatuk ugyancsa training-mérkőzésben a „33” F. C. I. csapatát 0:4, I. csapatát 2:10 eredménynyel győzte le.

Ferenczvárosi Torna-Club 3:1 győz a Müegytemi Football-Club felett.

Hosszabb idő után először találkozott ismét mulvasárnap a M. F. C. a Ferenczvárosi Torna-Clubbal.

Az idény egyik legérdekfeszítőbb matchének ígért ezen két kiváló és teljesen egyenrangú csapatalálkozása. „De ember tervez — Isten végez”, a legszébb reményeket tönkre tette az idő, murt megnyitva az ég csatornái, az eső teljesen felmosta a különben is sikamlós margitszigeti pályát és így precziz kombinációkról, reális eredményről szó sem lehetett.

A játék lefolyása a következő volt: Ferenczváros kezdi, de Dolly, a Müegytem balszélsője megszerzi a labdát és biztos helyről lő a Ferenczvárosi kapura, de a meglehetősen durván játszó ferenczvárosi backok fellökkik. A játék most élvezetessé válik, hol az egyik, hol a másik kaput veszélyeztetik az ellenfelek csatárai.

Félidő 2:0 a ferenczvárosiak javára, a mi a kapus szerencsétlenségének tudható be, ki kétszer is elcsuszott, midőn a guruló labda után nyult.

A második félidő is az elsőnek képét mutatta, csak azzal a különbséggel, hogy Ferenczvárosiak testi erejüket még jobban latba vették, hogy a szerzett előnyt megtartsák, úgy hogy a biró kénytelen volt Bródy-t (mint rendesen) kiállítani, még pedig — s ez egy újítás terén — 5 perczre.

Mindennek daczára Niessner a 18. perczben gyors iramban oly erősen lövi a labdát a Ferenczvárosiak kapujába, hogy az a belső goalfárról visszapattanva csaknem a pálya közepéig visszagurul. A Müegytem további támadásai meghiúsulnak a Ferenczváros erős védelmén. Végre Bródy a hatalmába kerített labdával befut és megszerzi csapatának a 3-ik goalt.

Előzőleg a II. csapatok mérkőztek, hol 4:0 ellen szintén a Ferenczváros győzött.

Biró mindkét mérkőzésnél Kiss Gyula volt.

A Müegytemiek ezen veresége mindenkit meglepett. Tekintettel azoknak külföldi csapatokkal szemben elért szép eredményeire, remélhetjük, hogy még e hó folyamán a belgák csapatjával szemben a hazai vereséget (a mennyiben ily beszámíthatlan talajon vereségről szó lehet) egy szép nemzetközi játékkal fogják kiköszörölni.

Budapesti III. ker. Torna- és Vivó-Egyesület I. 2:1 győz a Magyar Uszó-Egyesület II. ellen.

A mérkőzés a határ-utcai pályán folyt le. Nem volt remélhető, hogy a III. kerületiek, a kik egy héttel előbb — bár jórészt egy-két játékosuk rossz kondíciója

folytán — 3:1 aránnyal az Ujpesti T. E.-től vereséget szenvedtek, győzelmet arassanak a M. U. E. II. felett, mely a szövetségi díjban ez idő szerint a legtöbb pontszámmal vezet. A két csapat közül főleg a III. kerületiek támadtak többször s főleg a M. U. E. kapusának kitünő védelmén mult, hogy nagyobb arányban nem győztek. — A M. U. E. az első félidő elején egy corner-rugásból ad be egy goalt, melyat a III. kerületiek részéről még az első félidőben Hassza István középső csatár mintegy 20 méterről leadott éles lövéssel kiegyenlít. Ugyancsak nevezett csatár a második félidőben egy hasonló goal-rugással megszerzi csapata számára a győzelmet.

Középiskolai csapatok mérkőzései.

Budai Rambler 4:0 győz a Fővárosi Athletikai-Club ellen.

Vasárnap fojtt le e mérkőzés, melynek eredményét a B. R. csak kapusa (Bátor) önfeláldozó és remek védésének és a csatázó sor precíz összjátékának köszönheti.

A IV. ker. közs. főreáliskola football-csapata és az ev. reform főgymnasium csapata mult szombaton tartották revanche-mérkőzésüket. Szép és változatos játék után a főreáliskola 4:2 arányban győzött. A győztes csapatban kiváltak Szóka, a két Horovitz és Houska.

I. osztályu bajnokság.

(A Sport V. tudósítása.)

Budapesti Torna-Club 5:0 eredményyel győz a „33” Football-Club ellen.

A Slavia-verő két magyar csapat mérkőzését megsemlélendő nagy nézőközönség tódult ki a millenáris versenypályára. Az első meglepetés, a miben az érdeklődők részesültek, az volt, hogy a „33”-asok II-ik csapata, — mely mult év folyamán a B. T. C. II-t, a szövetségi díj győztesét két ízben legyőzte — ezuttal ki sem állt s az elmaradt mérkőzés helyett a B. T. C. II/a és II/b csapata tartotta training-matchét.

Ennek befejezte után kivonultak a küzdterre a két egylet első csapatjai.

A „33”-asok megjelenését meglepetésszerű moraj kísérte, mert a publikum hiába kereste azon játékosokat, kik az elmúlt év őszen oly sikerrel vitték győzelemre egyletük színeit a hazai és nemzetközi mérkőzés ellen; helyettük a régi gárda néhány jeles tagjain kívül csupa ifju játékos állott ki s próbálták meg ambíciózus lelkes küzdelmükkel, ha nem is diadalmasan, de becsületesen megállni a sarat a magyar bajnoki csapattal szemben. A „33”-asok belső viszályáról szárnyra kelt hírek tehát valóknak bizonyultak.

Az az egyesület, mely kollegialitás és együttérzés szempontjából mintaképül szolgált a törekvő fiatal magyar csapatoknak, ime a „primadonna-kultusz” folytán a viszálykodás martalékává lett.

A nagy ágyuk kiváltak s nyomába az újabb gene-

ráció lépett, mely ugyanazon szellemben folytatja a félbeszakított munkát, mint azok, kik az alapításnál egy fegyelmezett, önzetlen gondolkodásu csapat lelkes működésében vélték a magyar football-sportnak szolgálatot tenni.

A második csapatból előléptetett játékosok kevesebb tudással, de annál több igyekezettel próbálták erejüket mult vasárnapon a Budapesti Torna-Clubbal összemérni.

Az eredmény 5:0 volt az utóbbi javára, a mely eredmény egyrészt a bajnoki csapat jelenlegi kitünő kondíciójának, másrészt azon körülménynek tudandó be, hogy a „33”-asok még eddig ebben az összeállításban keveset trainiroztak s inkább az egyéni tudás, mint az összjáték jutott érvényre. Védelme azonban derekasan kitett magáért s mentett mindent, a mi az energikus rohamával felnyomuló piros-fehér csatársor támadásaival szemben menthető volt. Különösen Lill tett ki magáért, ki ismét a régi kondícióját látszik visszanyerni.

Erős támaszát képezte a védelemben Lill E., Bosnyákovits és Zsidó erőteljes játéka, mely nem egyszer akasztotta meg az ellenfél csatársorának sikert ígérő felnyomulását. A csatárok jó futók és játékosok, nincs meg bennük azonban a kellő összetartás és erély, melyet azonban idővel, kellő gyakorlat mellett, könnyen el fognak sajátítani.

A B. T. C.-nál a csapat főerőssége a jeles csatársor ezuttal is dominált s különösen az első félidőben tünt ki szép összjátékával.

A második félidőben lanyhábban játszottak. A fedezetek közül Luciusnak különösen jó napja volt, míg a hátvédek több hibát követtek el, melyet azonban a jelesen védő kapusnak idejekorán sikerült kikorrigálni.

A match lefolyását a következőkben foglalhatjuk össze.

„33”-asok szél ellen kezdik a játékot s ennek dacára néhány perczig a helyzet urai s erősen szorongatják a B. T. C. pozícióját. Csakhamar azonban átterelődik a játék színhelye a „33”-asok térfelébe s a piros-fehér csatárok megkezdik ostromukat az ellentél kapuja ellen. Nyolcz perc mulva Lucius egy éles lövése után a labda fennakadt a „33”-asok kapujában. Uirakezdés után ismét az előbbi képet öltötte a játék s az állandó ostromnak eredményeképen újabb két goallal szaporodik a B. T. C. pontjainak száma, melyekhez Buda juttatta a csapatot gyönyörű lövéseivel. A „33”-asok olykot át tudnak törni a piros-fehér védelmen, de a kapuig ritkán jönnek s a küzdelem legjava a fehér-feketék térfelében folyt le.

A második félidőben a „33”-asok széllal játszanak s kezdet után erélyes rohamot intéznek a B. T. C. pozíciója ellen. A védelem meglehetősen lanyhán dolgozik, a mi átragad a csatársorra s a fürge „33”-asok nem egyszer alapos veszélybe sodorják a B. T. C. kaput. A küzdelem egyhanguságát a piros-fehér csatárok roha-

hamai teszik olykor változatossá, melynek eredményeképen a B. T. C. újabb két goalhoz jut Román ügyes lerohanása és lövései révén. A „33“-asok is elérnek egy goalt, de a bíró kénytelen volt azt annulálni, mivel a kapuvédet az egyik csatár védelmi munkájában az 5 méteres négyszögön belül akadályozta.

A játék lefolyása nagyon fair volt, a mit különben e két csapat egymással szembeni mérkőzésében megszoktunk s nem sok dolga akadt Friedrich (Müegy F. C.) bírónak, ki a játékot korrektul és szakavatottsággal vezette.

Márczius 15.

Ferencvárosi Torna-Club 6:0 eredménynyel győz a Magyar Athletikai Club ellen.

Egy hét leforgásán belül éppen egy tucat goalhoz jutott a Magyar Athletikai Club I-ső csapata. Hatot a M. T. K., hatot pedig a F. T. C. szállított be kapujába. A M. A. C. veresége előre látható volt nem csak a nagy tudáskülönbség folytán, mely a két egylet csapatai közt fennállt, hanem különösen azon okból, hogy két igazán kiváló tehetségű játékos — Felhóssy kapuvéd és Bayer fedezet — (a többi ugy sem classis) hiányzott a múlt vasárnapi játékban. Felhóssy kilépett a M. A. C.-ból s egy félév múlva a M. T. K. csapatában fog játszani, míg Bayert betegsége akadályozta a részvételben. A M. A. C. ezen jeles játékosok nélkül igazán szánalmasan vergődött a F. T. C. állandóan ostromló csapatával szemben s újból beigazolta, hogy idén bizony még nem érett az első osztályra. A Ferencvárosiak ellenben kiválóságukat kitűnő összjátékukkal beigazolták. A match lefolyása a következő volt:

M. A. C.-é a helyválasztás joga, ki élvén ezen kedvező helyzettel, a szél irányában játszik s eleinte a F. T. C. térfelében folyik a játék.

A F. T. C. ügyes védelme azonban nem engedi kapuja közelébe a sárga-kékeket, a kik állandó támadásaik daczára eredményt nem képesek elérni. A Ferencváros csatársora kétszer fut le a labdával az athleták kapujához és mindkét lerohanásnak goal az eredménye. Öt percczel a szünet előtt a versenybíró a M. A. C. egy és a F. T. C. két játékosát a félidő végéig kiállítja. Half time: 2:0 a F. T. C. javára.

Ujrakezdés után a Ferencvárosiak veszik át a támadást és mindvégig uralván a helyzetet, lelkes játékkal ostromolja az athleták kapuját. A csatársor meglepő szép összjátéka újabb négy goalt eredményez; mindannyi remek kombinációval elért, tiszta goal, melyek közül a legszebb, Korner után, gyönyörű fejpással repül a sárga-kékek kapujába.

Bíró: Schuberth Ernő (M. U. E.) volt.

A szövetségi díjért előzőleg a II-ik csapatok mérköztek 4:1 eredménnyel a F. T. C. javára.

Ezen matchel a F. T. C.-nak ugy első, mint második csapata a bajnokság és szövetségi díj élére került.

Másodosztályu bajnokságok.

Budapest, 1908. márczius 15.

Budapesti Sport-Club I. 5:1 arányban győz a III. ker. Torna- és Vívó-Egylet ellen.

A mérkőzés a Lehel-utcai sporttelepen folyt le szép számu közönség jelenlétében. A B. S. C. az egész játék alatt uralta a helyzetet, a mit a nagy goalkülönbség is magyaráz. Dicséretére válik mindkét csapatnak hogy egyaránt fairül játszott és igen szép paszjátékot produkált. A mérkőzés lefolyása a következő volt. A B. S. C. erős tempóban kezdi a játékot, vehemensen ostromolja a III. ker. kapuját, azonban a III. ker. önfeláldozó védelme minden támadást visszautasít. Végre a 30-ik perczen először akad meg a labda a III. ker. hálójában.

A B. S. C. folytatja támadásait, de eredménytelenül, a III. ker. csak néha rándul át a B. S. C. térfelébe. Így mulik el az első félidő.

A második félidőben a B. S. C. nem enged az erős tempóból, sőt azt fokozza. E közben a III. ker. lerándul a B. S. C. kapujához és a helytelen kirohánással üresen maradt B. S. C. kapuba lövik a labdát. Ezután a III. ker. szemmel láthatólag nem bírja a B. S. C. által diktált erős tempót, mindinkább ellankad s a B. S. C. gyors egymásután Boros, Fritzy, Marosi és Müller révén még négy goalt ér el. Végeredmény 5:1 a B. S. C. javára.

A B. S. C. játékán meglátszott, hogy még nemrég első osztályu csapat volt. Különös említést érdemel a csatársor, mely igen szépen paszolt és kombinált. A védelemben különösen a középfedezet tünt ki körültekintő és hasznos járékával, a kapuvéd folytonos kirohásai rosszak és érthetetlenek.

A III. ker. csapatában különösen a védelem volt jó, a csatársorban Hassa és Székány játéka tünt ki. Bíró: Fülöp (Postás) volt.

Ujpesti Torna-Egyesület I. 5:2 győz az Ujpesti Török-vés Football Club I. ellen.

Az Ujpesti Török-vés football-csapat, mely csak nemrég alakult klubbá, a márczius hó 8-án az U. T. E. ellen tartott mérkőzésen lépett először teljes csapattal a nyilvánosság elé és az U. T. E. most kitűnő formában levő csapata ellen szépen megállta helyét.

Török-vés kezdi a játékot és a 10-ik perczen megszerzi az első pontot. A félidő hátralévő részét az Ujpestiek a Török-vés kapujánál töltik és körülbelül 5 percnyi időközökben négyszer lövik be a labdát.

A második félidőben az Ujpesti Torna-Egyesület csatárai egy újabb goalt érnek el, a melyet a Török-vés az U. T. E. kapusának egy taktikai hibája folytán vissza is ad.

Az első csapatok előtt a II-ik csapatok 0:0 arányban eldöntetlen matchet vívtak.

A Tisztviselők Labdarugó-Egylete 4:1 győz M. A. C.

III. ellen.

Vasárnap márczius hó 15-én mérkőzött a M. A. C. III. a T. L. E. ujonnan összeállított csapatával. A barátságos és inkább training jellegű mérkőzés bővelkedett érdekes jelenetekben. Az első félidő eredménye 2:0 a T. L. E. javára, a második félidőben a T. L. E. csatárai újabb 2 goalt lőnek, míg a M. A. C. a neki megítélt büntetőrugással ér el eredményt.

Végeredmény 4 goal 1 ellen a T. L. E. javára.

A T. L. E. csapatában a csatársor játszott jól, míg a M. A. C. védelme és kapusa igen szépen mentett a mit csak menthetett.

Hertzka (Postás) bíró korrekt ítéletével vezette a mindvégig fair játékot.

Fővárosi Torna-Club 3:1 arányban győz az Ujpesti Torna-Egylet ellen. E mérkőzés szintén a Lehel utcai sporttelepen folyt le s mintegy kirívó ellentéte volt a B. S. C. és III. ker mérkőzésének durva és ki-méletlen játéka folytán.

A játék lefolyása a következő volt: U. T. E. támad állandóan, míg a F. T. C.-nek három lerohanással sikerül három goalt elérnie az U. T. E. egy goaljával szemben. A második félidőben az U. T. E. folytatja támadásait, de a F. T. C. összes játékosai védenek s így eredményt elérni nem képesek. Mindkét csapat fejnélküli rossz játékot mutatott. Pozsonyi (M. T. K.) erélytelenül és lanyhán bíraskodott.

Ujpesti Torna-Egylet II. 4:3 győz a Föv. Torna Club II. ellen. Első félidő 2:0 a F. T. C. javára, a második félidő 4:1 az U. T. E. javára.

Középiskolai csapatok mérkőzései.

A II. ker. állami főreáliskola 5. oszt. football csapata folyó hó 28-án tartotta mérkőzését, a II. ker. kereskedelmi 5. osztályainak válogatott csapatával. Az eredmény 8:0 volt a reálisták javára. Játékukkal kitűntek a reálisták részéről, Batory (kapus), Berki és Eichinger. Első félidő eredménye 3:0 a reálisták javára, második félidő 5:0, végeredmény 8:0.

A budai torna-egyletből.

A Budapesti (Budai) Torna-Egylet tagjainak torna- vagy atletikai versenyekre való nevezésére vonatkozó következő szabályzatot bocsátotta ki:

I. Általános feltételek.

Torna- vagy atletikai versenyekre csak azon egyleti tag bocsátható, illetve nevezhető, a ki

1. teljesen egészséges és
2. a ki az előzetes tornaórákban, illetve gyakorlásban (tréningben) szorgalmasan és pontosan résztvett.

II. Különös feltételek.

1. A saját egylet által rendezett házi-, disztorna és kísérleti versenyekre csak az az egyleti tag bocsát-

ható, a ki az előzetes torna- és gyakorlati órákban, illetve gyakorlásban (tréningben) szorgalmasan és pontosan résztvett.

2. A saját egylet, vagy a budapesti társegyletek által rendezett nyílt versenyekre csak az az egyleti tag bocsátható, illetve nevezhető, a ki a saját egylet által rendezett házi, disztorna vagy kísérleti versenyben, az illető versenynemben, vagy a próbaversenyben első, vagy legfeljebb második helyre érkezett, vagy megfelelő eredményt ért el.

3. A Budapesten tartandó nemzetközi vagy az idegen helyütt székelő (vidéki, külföldi) társegyletek által rendezett versenyekre csak az az egyleti tag nevezhető, a ki az illető versenynemből a saját egyleti pályán előzetesen megtartott próbaversenyen az első, legfeljebb a második helyre érkezett és az ismert e nembeli versenyeredményekkel való összehasonlítás szempontjából megfelelő eredményt ért el.

III. Egyéb határozmányok.

1. Az az egyleti tag, a ki valamely versenyre gyakorolni, (tréningezni) óhajt, tartozik magát előbb orvosilag vizsgáltatni és versenytréningre csak akkor bocsátható, ha az orvos őt teljesen egészségesnek és versenyképesnek jelentette ki.

2. Egyleti tag ezen minőségben, idegen egylet versenyére csak az egylet által nevezhető be.

3. Minden versenyző, ki valamely társegyleti versenyre neveztetett, tartozik a versenyben egyletünk egyenruhájában résztvenni.

4. Az egyleti tag, ki más egyletnek is tagja, ezen másik egylet nevében versenyre csak akkor nevezetheti magát, ha egyletünktől erre engedélyt kapott, kivéven ezen másik egylet házi, disztorna vagy kísérleti versenyeit, melyeken engedély nélkül is résztvehet.

5. Az egyleti tag, ki valamely társegyletnek is tagja a mennyiben egyletünk csarnokában, vagy versenypályáján gyakorolt (tréningezett), csakis egyletünk által nevezetheti magát bármely versenyre és ebben csakis mint egyletünk tagja vehet részt.

Azon versenyző, ki a jelen III. szakasz 1—4. pontjaiban foglalt rendelkezések ellen vét, az eset körülményeihez képest az alapszabályok 25. §-ában megállapított elbánás alá vonható.

6. A versenyző, a ki az egylet által valamely tét-hez kötött versenyre neveztetett és a versenyben nem vesz részt, tartozik a tét összegét és a mennyiben az egylettől utiköltséget is kapott volna, ennek összegét is az egyletnek visszatéríteni.

7. Minden versenyző tartozik a verseny szabályait és feltételeit ismerni és szigoruan betartani, a versenyrendezés intőzkedéseinek, valamint a versenybírótság ítéletének magát feltétlenül alávetni és általában a verseny lefolyása alatt férfias komoly viselkedést és versenytársaival szemben bajtársias szívélyes magatartást tanusítani.

8. Abban az esetben, ha valamely versenyzőnek oka lenne a verseny lefolyása ellen óvást emelni, akkor ez minden személyeskedéstől tartózkodva és csak a felmerült tárgyilagosa okok és jelenségek előadására szoritkozva, az illetékes helyen a kellő időben és férfias komolysággal jelentendő be.

IV. Tudnivalók

1. Az egylet által nevezett minden versenyző helyett előírt tételt az egylet fizeti meg.

Ezenkívül a vidéken, vagy a külföldön tartott ver-

senyekre az egyesület által nevezett versenyzőnek, a megnyílt az illető versenyző erre igényt tart, a vasuton a III. kocsis osztályért, a hajón a II. helyért járó meneti díjnak megfelelő utiköltséget is rendelkezésre bocsátja.

2. A versenyre bocsátás kérdésében a művezető meghallgatása mellett a műszaki bizottság, vagy ha ez az idő rövidsége miatt már összehívható nem volna, az elnökség határoz.

3. Ha a versenyre jelentkezett tag egészségi állapota tekintetében bármely aggály merülne fel, akkor az illető orvosilag megvizsgálandó és versenyre csak az esetben bocsátható, ha az orvos őt teljesen egészségesnek és versenyre bocsáthatónak jelenti ki. — Budapest, 1903. január 9. *A választmány.*

Különfélék.

A Budapesti Kerékpár-Egyesület 1882. folyó hó 17-én tartotta a múlt évi turadíjainak kiosztását, mely ünnepi alkalmából a társaság tagjai is nagy számban jelentek meg az egyesület helyiségében.

Dósa Ferencz alelnök lendületes beszédben üdvözlőlvén a megjelent vendégeket, buzdító szavak kíséretében adta át az érmeket és értékes tiszteletdíjakat a kiüntetetteknek. Az egyesületi turákra kiírt pályázatban 2442 kilométer eredménnyel első volt Kornai Imre, 2-ik Theil G. Márton, 3-ik Boszruker Lajos, 4-ik Wendauer József. A magánturák konkurrencziájában első volt ifj. Paris Sándor, ki főleg külföldön 4607 kilométert tett meg, második Tarján Elemér, harmadik Kornai Imre.

Országos torna- és sportkiállítás. A Magyarországi Torna-Egyesület Szövetségének folyó évi pünkösdi-

kor Budapesten tartandó nagyszabású tornaünnepélyével kapcsolatosan a Budapesti Korcsolyázó-Egyesület városligeti csarnokában majus 31-től bezárólag június 14-ig torna-és sportkiállítás lesz.

Ezen, nálunk e téren első kiállítás, melyben az összes magyarországi sportegyletek, valamint a sport és tornaszerekkel kereskedő, vagy azokat előállító cégek is résztvehetnek, hivatva lesz úgy az egyesületek működését, beléletét és eddig elért sikereit, mint a sportnak nemzetgazdasági hatását az érdeklődő szakkörök és a nagyközönség elé tárni.

Mint már egy ízben megemlítettük, a kiállítás jelentkezési harárideje márczius hó 15-én telt le, mely napig úgy az egyesületek, mint kereskedők és iparosok részéről oly nagyszámú jelentkezések történtek, hogy a kiállítás fényes sikere már eddig is biztosítva van.

Mint hogy azonban egyrészt még elégséges hely ált rendelkezésre, másrészt az első terminus lejárata számosság figyelmét kikerülte, a bizottság célszerűnek látta a jelentkezési határidőt még e hó végéig meghosszabbítani.

Sportcikkék és tornaszerek kiállítására eddig csak belföldi cégek nyertek felhívást, külföldiek csak az esetben fognak figyelembe vétetni, ha e hó végével még elegendő hely marad fenn e célra.

Felhívjuk mindazokat, kik tévedésből, feledékenységből vagy bármi okból a jelentkezést eddig elmulasztották, hogy ez ügyben mielőbb forduljanak a kiállítási bizottság elnökéhez: Freyler Béla urhoz (Andrássy-ut 41. sz. Böhler-czég, hol ez ügyben mindennemű felvilágosítást nyerhetnek.

E hó 31-én tul beérkező jelentkezések nem fognak már figyelembe vétetni.

ÓVÁS!

Tudomásunkra jutott, hogy idegen gyárból származó oly pneumaticok vannak forgalomban, melyekre **védjegy-hamisítás szándékával**

„Continental“

szó van bélyegezve.

Figyelmeztetjük t. vevőinket és a nagyközönséget, hogy a valódi

CONTINENTAL-PNEUMATIC

a gummiba préselt **sas** védjegyről ismerhető fel.

Egyszersmind kinyilatkoztatjuk, hogy feljelentéseket, melyek a védjegybitorlás felderítésére és megbüntetésére vezetnek, szívesen és busásan jutalmazunk.

Magyar ruggyantaárugyár részvénytársaság
Budapest.

Vivók körében

sensatiót kelt a gummiból készült, szabadalmazott

„Damascinus“-

kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva **nem nyomja a kezét, elhárítja a kard csúszását, megóvja a keztyűt a kopástól.**

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896. sz. rendeletével tanítási célokra ajánlotta.

== Bármely kardra könnyen ráerősíthető. ==

Legtöbb államban szabadalmazva.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyantaárugyár részvénytársaság
BUDAPEST.

Előfizetési díj:
 Negyedévre ... 2 kor.
 Félévre ... 4 kor.
 Egész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

Megjelen havonként kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség:
 IX., Ferencz-körút
 31. szám, I. em.

Kiadóhivatal:
 VIII., József-körút 43.
 szám, földsz.

Az Achilles Sport-Egylet,
 Aradi Korcsolyázó-Egylet,
 Budapesti polgári lövészegyes.,
 Budapesti Torna-Club,
 Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
 Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
 Budapesti Torna-Egylet,
 Délvidéki Kerékpár-Egylet,
 Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
 Debreczeni Torna-Egylet,
 Fővárosi Vivó-Club,
 Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
 Győri Csónakázó-Egyesület,
 Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
 Kassai Korcsolyázó-Egylet,
 Kassai Tornászó- és Vivó-Egyes.,
 Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
 Körmendi Athletikai Club,
 Kunsztmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
 Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
 Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
 Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
 Magy. Testgyakorlók Köre,
 Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
 Magyar Uszó-Egylet,
 Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
 Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
 Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egylet,
 Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egyl.,
 N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
 Nagy-Ényedi Korcsolyázó-Egylet,
 Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
 Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
 Neptun Bpesti, Evező-Egylet,
 Ó-Becsei Kerékpár-Egyes.,
 Ó-Budai Torna-Egylet,
 Pécsi Athletikai Club,
 Pápai Korcsolya-Egylet,
 Pozsonyi Torna-Egylet,
 Privigyei Korcs.-Egylet,
 Rimaszombati Korcs.-Egylet,
 Quarnero Csónakázó-Egylet,
 Sátoraljaújhegyi Korcs.-Egylet,
 Selmeczi Akad. Athléta Club,
 Soproni Korcsolyázó-Egylet,
 Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
 Sportkedvelők Köre,
 Szabadkai Sport-Egylet,
 Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
 Szatmár-Németi torna és vivó-egyl.,
 Szegedi Csónakázó-Egylet,
 Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
 Szegedi Torna-Egylet,
 Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet.,
 Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
 Szegedi Kerékpár-Egyesület,
 Szászvárosi Athletika Club,
 Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
 Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
 Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet
 Torontáli Athletikai Club,
 Tordai Korcsolyázó-Egylet,
 Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
 Veszprémi Torna-Egyesület,
 Zsombolyai Athletikai Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ö nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézeinek.

A tornatanitók helyzete.

Rég megírtam én azt, hogy nincsen mostohább gyermeke, s rosszabbul fizetett napszámosa, nagyobb terhet huzó igavonó barma a magyar kulturának, mint a tornatanító.

A jobb jövő reményében évtizedeken át alig pár száz forintért emésztettük lelkünket, gyötörtük idegeinket. Bizva, remélve, hogy el kell jönni az időnek, mikor munkánkat kellő erkölcsi és anyagi elismerésben fogják részesíteni.

Itt volt az idő, de mi maradtunk ott, a hol voltunk. De mégsem! Mert mostani állapotunknál végfizetésünk az ötödéves pótlékokkal 3000 korona. A tisztviselők fizetéséről szóló törvényjavaslat szerint tervezve volt 3300 koronára. A pénzügyi bizottság javította 100, mond száz koronával. Tehát mostani állapotunkhoz képest 400 korona a végjavulás. Ez is valami! Elég egy fakoporsós temetésre.

Igaz, megérdemeljük sorsunkat, mert kevesen vagyunk, csak 27-en! Nem csaptunk nagy lármát, mint a többi állami tisztviselők. Hallgattunk! Hallgatásunkat tehát az intéző körök arra magyarázták, hogy sorsunkkal elégedettek vagyunk. Mikor felébredtünk, már késő volt. A fizetésjavítási tervezet le volt zárva! Bár november 28-án a kultuszminiszter ur a nála küldöttségben járt tornatanitóknak azt mondta, hogy ha nem lennének meg-

elégedve a kilátásba helyezett fizetésjavítással a költségvetés keretében még mindig segíthet rajunk. Ez meg is történt a pénzügyi bizottság ülésén 100, mond száz koronával!

Ha már annyira nem vagyunk munkánk után méltók, hogy bennünket a C) V. csoportba nem sorozhattak, legalább 4000 koronára proponálhatta volna a kultuszminiszter ur végfizetésünket. Mert, hogy a mi különbségünkért a C) VI. csoportot kellett felállítani, melyben csak tornatanító van, bizonyítéka ez is, állásunk lenézésének, úgy fent, mint lent, azok társaságában, a kikkell egy fedél alatt működünk.

A tornatanító munkásságának egyik izgató része az évenként megújuló intézeti, két évenként a kerületi s 4 évenként az országos tornaversenyek. Ez mind kívül esik a rendszer napi munkakörön. Külön órákban, külön napokon, heteken keresztül kell a versenyekre készülni. Idegeinket a túlfeszített munka által izgatni, egészségünket aláásni.

Ha a miniszter ur csak egy percze is visszaidézte volna lelkébe a milléniumi s a most 2 éve lezajlott országos tornaversenyeket, mely előbbi Ő felsége, utóbbit József főherceg is több mint tízezer ember lelkesedése között nézett végig, lehetetlennek tartom, hogy ott állapodott volna meg, a hol most vagyunk.

A 27 tornatanító többlete nem okozott volna akadályt. De én azt hiszem, más lesz

itt a hiba! Legyen bár mi is az oka, az bizonyos, hogy az a kis lelkes csapat, az a 27 tornatanító, elvesztette hitét, reménységét jobb jövője iránt s munkakedvét a testi nevelés szén ügye iránt.

Erről győzött meg 25 évi tornatanítóságom után a most bekövetkezett állapot. Mert a tornatanítóság nem állás, hanem állapot.

Kartársak! Van-e még köztetek a ki bizni, reményleni és lelkesedni tud? Az nevezze meg magát, hadd tegyük fejére az elismerés koszoruját! Az lesz neki a legszebb jutalom, a mit a kartársi elismerés nyújt.

(Szatmár.)

Erdélyi Imre, tornatanító.

E panaszos levél igazát mi csak abban látjuk, hogy egy negyed századon át a terhes munkát végző lelkes tornatanár elkeseredése nyilatkozik benne, ki legjobban tudja mérlegelni munkája jutalmát és itt más szempontokat nem is vesz figyelembe. Holott ép az a bökkenő, hogy a fizetésrendezésnél német rendszer szerint csak a pályára minősítő évek számát vették figyelembe s nem igen mérlegelték a pálya munkájának mineműségét. Az ilyen fizetésrendezési elv mellett az elemi iskolai tanítóság és az érettségit tett ifjak tanulási idejét alig egy évvel felülhaladó tornatanítói képesítéssel tanítók javadalmazása elégségesnek veendő. — Ugyde ha Anglia tanári fizetései közt a latin nyelv és a számtan tanára ötszörte nagyobb fizetést kap mint az ugyanazon módon képesített más tárgyat tanító tanár, ugy nálunk is mérlegelendő lett volna a képesítési időn túl a végzett munka mineműsége és fontossága,

A mi azonban a panaszos cikkben miniszterünknek aposztrofálását illeti, — hogy t. i. nem idézte lelke elé a szép tornaverse nyeket, mert különben nem állapodott volna meg a fizetésemelésben — ezt teljesen méltánytalannak tudjuk és állítjuk, mert országszerte ismeretes dolog épen miniszterünknek munkáját kísérte minden miniszteriummal szemben a legnagyobb siker, és hogy tovább nem ment, annak is az az oka, mert az ország pénzügyi helyzete miatt nem mehetett.

És azt hiszszük, hogy van az ország általi tornatanárai közt nem egy, de több is, ki bár nem kívánja az elismerés koronáját, de bizni és lelkesedni tud.

Vívómesterek a párbajról.

A párbaj ellen az utóbbi időkben az eddigieknél határozottan intenzivebb mozgalom indult meg ugy a kölföldön, mint nálunk. A mozgalom egyik főszköze és eredménye a párbajellenes ligák alakulása, a melyeknek végső ideális célja a párbajnak a föld színéről való teljes eltörlése. Természetes, hogy ez a cél a bizonytalan messzeségű jövőből int csak felénk, de kétségtelen, hogy a harc, a mely érette mostanában hevesebben lüktet, győzelmesen ér majd véget. A közéletnek sok kiváló alakja, a társadalom mindenféle rangu és rendű személyiségei szólnak hozzá ehhez a fontos kérdéshez, de bizonyos fokozott figyelmet és érdeklődést várhatnak azok a nyilatkozatok, a melyeket alább közlünk. Budapest ismert nevű, kipróbált, jeles vívómesterei mondják el véleményüket a párbajról és alighanem meglepetésként fog hatni, hogy a nyilatkozók tulnyomó része kifejezetten párbajellenes. Ez látszólag ellentmondásban van a vívómesteri hivatással. De a nyilatkozatokból világosan kitűnik, hogy a vívómesterek célja nem lehet a párbajmánia fokozása, s ezzel kapcsolatban a párbajnak üzleti kihasználása. A vívómesterek existenciája sokkal inkább függ össze vívó sport nemesítésével és minél szélesebb körben való terjesztésével. Sőt a vívó sport általánosítása szerintük valósággal elsőrendű nemzeti erőforrás, a melynek fenntartása a vivásnak az iskolákban való oktatását és ennek sikere érdekében a vívómesteri intézménynek államosítását kívánja.

Itt következnek az egyes véleménynyilvánítások, a mint tudósítónk azokat összegyűjtötte:

Rákossy Gyula. ¶

A párbajellenes liga a becsületbeli ügyek elintézésének eddigi formáin alig fog változtatni valamit. Annál kevésbbé, mert a katonaság egyelőre nem járul hozzá a liga által esetleg hozandó határozatokhoz. A mai viszonyok között a párbajnak eltörlése nem is volna üdvös hatásu, mert a párbajtól való félelem igen sok embert sakkban tart. A feltételek szigorítása csökkentené a párbajok számát. Vannak esetek, a mikor kizárólag a párbaj szolgáltatja az egyedüli elégtételt, tekintet nélkül annak kimenetelére.

A vívómesterre nézve a párbajellenes liga működése közömbös. A vívóközönség legnagyobb része nem azért viv, hogy párbajozzon, hanem egészségi szempontból. A vivás a tornát pótolja. A vívó sport terjedésével a párbajok számának csökkenése jár. Ezt jelenleg konstatálni lehet, mert az elismert vívók alig párbajoznak, kerülük a párbajt és csak szükség esetén állanak ki.

Santelli Italo

Liga a párbaj ellen! Pompás, nagyszerű eszme! De hogyan valósítsuk meg, hogyan vigyük át a gyakorlatba? Először is olyan ligát kellene alakítani, a mely a társadalmi szokásokat reformálná, s a mindenféle

babonákat és korlátolt felfogásokat, a melyek még a legujabb korban is megvannak a társadalomban. Az egészen természetes, hogy az emberek inkább párbajoznak, semhogy elveszítsék azt a jogot, hogy gentlemaneknek nevezzék őket. Eszembe jut ez alkalomból egy igen komikus eset, a mely egy lovastiszttel történt. Nagyon szép kis könyvet írt a párbaj ellen. A könyvecske megjelenése után való napon meg kellett verekednie egy ujságíróval, a ki megbírálta és megbántotta a tisztet. Párbajellenes gondolkozása ellenére is el kellett fogadnia a kihívást, hogy el ne veszítse a rangját.

Jó magam, mint vivómester ellene vagyok a párbajnak. A vivást a legnemesebb sportgyakorlatoknak tekintem, a mely a legalkalmasabb arra, hogy vért öntsön az új generációba. Nincs sport, a melynek nagyobb befolyása volna a jellemre, a mely nagyobb energiát öntene a lélekbe. És nincs sport, a mely jobban megedzené az embert az egzisztenciális bukás ellen.

Fodor Károly.

Véleményem szerint, minél jobban vivnak, annál kevesebb lesz a párbaj, mert pár év előtt tényleg sokkal több volt a párbaj s kevesebb a vivó. Tudniillik holmi krakéler-fajta minden olyan emberbe belekötött, a kiről úgy vélte, hogy nem tud vinni. Mert bizonyos, hogy már a külsőn, az illető fellépésén is megismerni, fogat-e fegyvert, s régi igazság, hogy kard szorítja hüvelyébe a kardot.

De a mint áll, hogy a vivók számának emelkedésével a párbajok száma fogy, fordítva is érvényes a tétel. Vagyis minél inkább ritkul majd a párbaj, annál több lesz a vivó, a vivás művészete csak akkor fog erősen föllendülni. Mert manapság a vivók legnagyobb része azért keresi fel a vivó termeket, hogy gyorsan tanuljanak valamit, hátha holnap már szükségük lesz rá. S bármennyire is igyekeznek a vivómesterek, a vivóknak csak kis perzentjével tudják megértetni, hogy a viváshoz idő s türelem kell. S így kevés vivó jut el odáig, hogy a vivást művészetté igyekezzék kifejteni. Pedig csak akkor kap kedvet, a mikor már oly képzett vivó, hogy maga is érzi, hogy úgy vezeti kardját, mint ő akarja, láb és kar-technikája annyira kifejlett, hogy azok akkor úgy mozognak, a mint az agya parancsolja. Csak akkor lesz igazi professzionátus.

Prucher Egisto.

Ha az ember valóban eszes állat lenne, nem lenne szüksége sem párbajra, sem az ezt tiltó törvényekre.

Értelme azt kellene, hogy mondja neki, miszerint a vivás azon kívül, hogy az izmoknak oly gyakorlata, mely a testet ügyessé, erőssé, elegánssá teszi, egyszerűsmind nemesíti a lelket és fejleszti az intelligenciát.

A vérre menő parasztpárbaj, mely tanuk nélkül és zajos nyilvánosság nélkül folyik le, az egyetlen tanácsolható párbaj.

Halász Zsigmond

a Budapesti Vivómesterek Egyesületének elnöke.

Ellenzek minden párbajellenes mozgalmat, ha tőlem függne, egyszer s mindenkorra letiltanám a napirendről s különösen a jelen válságos időkben, a mikor ugyanis a magyarnak oly rendkívül nagy szüksége van a bátorság és elszántság istápolására, azt egyenesen bűnnek, önérzetünk és egyéni függetlenségünk elleni merényletnek tartom. A párbajt, mint társadalmi életünk nélkülözhetlen faktorát, ébrenlétünk termométerének tekintem, az ellen küzdeni nem szabad mással, mint a vivás nemes művészetének mentül intenzívebb gyakorlásával, mely egyedüli szere, nem mint sok avatatlan gondolja a párbajok terjesztésének sem megszüntetésének, hanem azok redukálásának, megfelelő férfias és igazán lovagias formába való átvitelének, mert a tompa kardokkal való küzdelem megtanít az éles kardok tiszteletbentartására és ránk erőszakolja az ellenfelünkkel szemben köteles tiszteletet.

Gróf Vay Lajos.

A párbaj a mai demokratikus vívmányok mellett már csak azért sem állhat fenn, mert kiváltságot jelent. Hogy úgy mondjam, szmokinghoz, redingothoz van kötve. Mert ha például egy különben tisztességes mesterember sért meg bennünket, bírói ítélettel elégszünk meg, ellenben ha az ugynevezett gavalléremberek kerülnek szembe egymással, ott már csak fegyveres elégtétel dönthet. De hát ennek a visszásságnak az elítélésén már túl vagyunk. Nagy párbajhősök is mint „szükséges rosszat“, mint „kényszert“ emlegetik a párbajt. Különösnek tűnhetik fel, hogy éppen vivómester szól a párbaj ellen. Azt hihetik róla, hogy olyanról beszél, a mit maga sem hisz. Huszéves tapasztalatom azonban támogat, mikor véleményemet kerik.

Ha a párbajt bűnnek vesszük, gyilkosságnak, vagy legalább is gyilkossági kísérletnek tekintjük, önkéntelenül arra gondolunk, hogy a törvény szigorítása az egyetlen megoldás. A régi generációt talán nem igen lehetne ennek az irányzatnak negyerni, de igenis a jövő nemzedéket elő lehetne erre készíteni. És itt az anyáknak jut fontos szerep. Neveljék rá gyermekeiket, hogy a mint lopni, ölni bűn, azonképen bűn és gyalázat a párbajozás is.

Sokan azt hiszik, hogy a vivást kellene kiküszöbölni. Szerintem ez vezetne legkevésbébbé célhoz. De különben is a vivást tanulni általában nem kell a párbajhoz, sőt mondhatom nagyon kevés haszna van. Egyébként ott van a pisztoly is.

Ellenben meg kell szorítani a vivást más módon. Ma a vivás, ha okszerűen tanítják semmi összeköttetésben nincs a párbajjal. Erre a legjobb tapasztalatom az, hogy eddig a vivás közönséges verekedés volt és mintegy előkészítés a párbajra. A ki a legnagyobbakat tudott ütni, az volt a legjobb vivó. Most már mint művészetet kezdik megkedvelni a vivást, mert a mai olaszos

vívórendszer maga is párbajjelenes valami. De általánosabbá kellene tenni a vívást. Meg vagyok győződve róla, hogy ha a vívást úgy a felsőbb iskolákban, mint a középiskolákban, itt mint rendkívüli, amott mint kötelező tárgyat vennék fel, a vívás először is megsokosabbá lenne s elvesztené kiváltságos jellegét. Sehol annyit nem vívnak, mint Franciaországban és sehol olyan kevés a párbaj, mint ott, de annál több a vívóverseny.

Ezt az állapotot kellene elérni nálunk is a vívás oktatásának államosításával, a mihez viszont a vívómesteri oklevél megszerzésének szigorítása volna föltétlen követelmény. Van ugyan vívómesteri egyesület, de ezt is államilag kellene kezelni.

A mi engem illet, tagja is vagyok a párbajjelenes ligának. Sok vicczet is csináltak rám, a mikor beléptem. Lépésemet összehasonlították az olyan mészáros eljárásával, a ki a vegetariánus egyesületbe iratkozik.

Párbajjelenes elvemnek megfelelően vívótermemet nem is adom ki párbaj czélokra. A paukolás sem ér szerintem semmit sem. Legföljebb csak bátorságot ad, de erre egy pohár konyak is jó.

Téved az, a ki arra gondol, hogy önző czélt szolgálók s állásfoglalással különczködni akarnék. Ma nincs ugyan már meg a kenyéririgység a régi mértékben, de ha keresztülvihető volna, hogy a vívás minden iskolában kötelező tantárgy legyen, a vívómesterek könnyebben megélhetnének, a vívás még eszményibb sport volna, s a párbaj nem volna a vívómesterek egyik főjövedelme.

Bud. Napló.

L a b d a r u g á s.

(A Sport-Világ tudósítása.)

I. osztályu bajnokság.

Budapesti Torna-Club 5 : 0 eredménnyel győz a Törekvés Sport-Egylet I. csapata ellen.

A két egyesület ezuttal először mérkőzött egymással s mint előrelátható volt a B. T. C. nagy fölényvel győzött. Az 5 : 0 arány azonban megközelítőleg sem fejezi ki azon erődifférencziát, mely a B. T. C. és Törekvés között fennáll. A B. T. C. nagyon könnyen vette a dolgot s nem is látszott nagyon komolyan venni a „bajnoki“-nak nevezett mérkőzést, mely inkább bevált volna training-matchnak. A B. T. C. állandó offenzívában volt s pillanatig sem jött olyan helyzetbe, mely veszélybe sodorhatta volna kapuját. A Törekvésnél hat játékos állandóan a kaput őrizte s világért sem mozdult volna el onnan s csak olykor sikerült a piros-fehéreknek egy védtelen helyen áttörni s goalhoz jutni.

Az első félidő 4 : 0, a második 1 : 0 eredménnyel végződött. A Törekvés kapusa nagy ügyességgel s bámulatos szerencsével védte a kaput s több ízben sikerült a valóságos bombázást ártalmatlanná tenni. A hát-

védék jók voltak, a fedezetek már kevésbé, míg a forwardsor — absolute rossz. Semmiféle kombináló, vagy technikai tudás nem volt felfedezhető játékában, s összehasonlítva a B. T. C. csatársorával, ez utóbbi toronymagasságnyra emelkedett képességben a Törekvés fölé. A védelem azonban több ízben követett el taktikai hibát, mely végzetes is lehetett volna a B. T. C. pozíciójára nézve. A mérkőzés nagyon egyhangú volt, mert a játék színhelye állandóan egy kapu előtt volt.

Biró: Pessenlehner (Bp. Sp. C.) volt.

A második csapatok mérkőzése a Szövetség díjért szintén a B. T. C. fölényes győzelmével végződött 7 : 0 eredménnyel.

Első félidőben hat goalt, másodikban egy goalt lőtt a B. T. C.

Ferenczvárosi Torna-Club 2 : 0 eredménnyel győz a Magyar Uszó-Egyesület ellen.

A szövetségi bajnokság ez évi első fordulója végéhez közeledik és a sportkedvelő közönség mindinkább fokozódó figyelemmel és érdeklődéssel kíséri a komoly konkurrensok küzdelmeit.

A ferenczvárosiak jelenlegi kitünő formája általánosan ismert és így, mult vasárnapi győzelmük a M. U. E. csapatával szemben előrelátható volt ugyan, de a várható erős és izgató küzdelem mégis oly nagy közönséget vonzott ki a milleniumi pályára, mint valami nagyobb szabásu nemzetközi mérkőzés. Bár a ferenczvárosi csapatnak, kivált pedig fürge csatársorának fölénye szembeötlő volt, nem könnyen bánhattak el ellenfeleikkel, kiknek erős védelmén, melyben kivált Fehéry tünt ki, többnyire megtörték a leghevesebb támadások. Különben a M. U. E. csatárai is, bár gyorsaság és kombináció dolgában nem vetélkedhettek ellenfeleikkel, igen gyakran szorongatták a Ferenczvárosiak kapuját és több ízben csakis tétovázásukon, vagy csekély véletlenül mult, hogy jobb eredményt nem értek el a Ferenczvárosiak védelmével szemben, mely nem áll teljesen a csapat többi tagjainak színvonalán.

A játék kiméretlen és erőszakos lefolyásával szemben a bíró, Gillemot Ferencz gyakran alkalmazott büntetéseket, melyek azonban tul enyhe voltuknál fogva kevés hatással látszottak lenni az egymást öklöző játékosokra.

Megjegyezzük még, hogy Borbás ezuttal hiányzott a Ferenczváros csapatából.

A játék lefolyása röviden a következő volt:

Ferenczváros szél ellenében kezdi a játékot. Az Uszók azonban csakhamar hatalmukba kerítik a labdát és támadást intéznek a Ferenczváros kapujára.

A veszély elharitása után Ferenczváros viszonzza a támadást és csakhamar sarokrugást eredményez. Hosszabb ideig tartó változatos és gyors tempóban folytatott játék után, a 35-ik perczen Ferenczvárosnak sikerül Weisz révén a vezető goalt megszerezni.

A félidő vége felé Ferenczváros ismét erősen támadja az Uszók kapuját, de minden további eredmény nélkül.

Szünet után az Uszók szép és erélyes támadással kezdik meg újból a játékot, melyet kölcsönösen váltakozó le-rohanások élénkítenek, míg a 15-ik perczben a Ferenczváros ismét belövi a labdát, mely eredményt azonban a bíró, az illető játékos offside állása miatt nem ismer el.

A 24-ik percz hozza meg a Ferenczvárosiaknak a második szabályos goalt, melyet Pokorny lőtt a hálóba.

A mindinkább dulakodássá fajuló játék 2:0 eredménnyel végződött a Ferenczváros javára.

Megelőzőleg ugyanezen egyletek II-ik csapatai játszottak a Szövetségi díjért. Ez alkalommal a Magyar Uszó Egylet csapata győzött 2:1 eredménnyel.

Budapesti Torna-Club 3:1 eredménnyel győz a Ferenczvárosi T. C. ellen.

Negyedfélezer főnyi nézőközönség jelenlétében folyt le a nevezett két egyesület bajnoki mérkőzése a csömöri-uti versenypálya szépszerű gypén. Magyar mérkőzésen eddig nem tapasztalt óriási érdeklődés kísérte a két vezető egyesület találkozását, melynek eredménye ugylátszik eldöntötte a tavaszi forduló sorsát. Az idén veretlen Ferenczvárosi Torna-Club győzelmében reménykedtek mindazok, kik nem látták a B. T. C. rohamos javulását s készültségét. Az eredmény igazat adott azoknak, a kik a B. T. C. győzelmében hittek, azon tudatban, hogy a bajnoki egyesület eddig minden alkalommal megemberelte magát valahányszor elsőrangú ellenféllel állott szemben. Ezen a matchen beigazolódott a M. A. C. meseszerű szerencséje a szezon elején, midőn a B. T. C.-bal eldöntetlenül végzett, holott a legyőzött Ferenczvárosi T. C. csapatától csufos vereséget szenvedett. Igaz, hogy a B. T. C. akkor még nem volt a jelenlegihez hasonló kondícióban s egyelőtte még teljesen ismeretlen pályán játszott, a mi azonban nem befolyásolhatta tudását annyira, hogy a rá nézve megszégyenítő eredménnyel végezzen egy klasszison alul álló csapattal. A B. T. C. ezen játékában első sorban a forwardssor kitűnő játéka tűnt fel. Ennél tökéletesebben magyar támadás nem működött. Alacsony, gyors passzok, s a csatárláncz kitűnő helyezkedése, a kapu előtti határozott fellépés, minden magyar csapat fölé helyezte a F. T. C. elleni matche után a Torna-Club csatársorát. A szélső csatárok gyorsasága adta meg mindig a támadás lendületéhez a kezdést, míg a középsők kitűnő összjátéka lépésről-lépésre vitte előre az ostromot. Róka nyugodt és magas nivón álló technikájával teljesen rászolgált az elismerésre, míg Román és Buda erőteljes előrenyomulása és veszélyes lövései a legjobb magyar csatárok sorába avatják. A B. T. C. fedezetsorának nagy munkájába került a F. T. C. támadását feltartóztatni. Egy hibája van és pedig az, hogy nem mindig követi nyomában a csatársort. Különben minden tekintetben megfelelt a belé helyezett bizalom-

nak. Lucius soha sem játszott oly intenzíven, mint akkor; szívósságával és gyorsaságával számos ízben hiúsította meg a F. T. C. baloldali támadásának törekvéseit, Kurucz és Skrobák szintén jók voltak, míg a háttvédek közül Bulcsu ezuttal kiválóan jól játszott. Sellő, mint mindenkor, ugy ezuttal is számos jelét adta kiváló tudásának.

A F. T. C. csapatáról is csak az elismerés hangján emlékezhetünk meg. A csatársor kitűnő játékosok teljes egészét képező lánczolata. Mindegyik tudja helyét és ismerik egymást. A fedezetsorban Kohlhanek játéka magaslott ki a többi közül. Nyugodt, higgadt, körültekintő fair játékos. Gorszky ugyanaz a klasszis megfelelő testi erő nélkül. Annál kevésbé illik be Bródy mindenképen durva és alattomos játéka, mely miatt nem egy ízben állított ki, s most is Róka kérésére kegyelmezett meg neki a bíró.

A háttvédek közül Berán érdemli meg első sorban feltétlen elismerésünket biztos és szép védelmével, Manglitz sok jóakarattal, de annál kevesebb tudással játszik s kiméleltlenül tör, zúz mindenkit, a ki elébe talál kerülni. Weinbeer mindent mentett a mi menthető volt.

Ezen győzelemmel a Budapesti Torna-Club a bajnokság élére került, s minden valószínűség szerint a tavaszi fordulóban vezérszerepét meg is fogja tartani.

A mérkőzés lefolyását a következőkben foglalhatjuk össze:

A piros-fehérek a kezdés joga és az erősen szembeütő nap ellen kénytelenek játszani. Kezdetben mindkét részről meglehetősen határozatlansággal foly a játék és csak midőn a résztvevők kezdenek belemegedni, nyer a játék némi változatosságot. A B. T. C. szépen összejátszó csatárai lendületbe jönnek és gyors tempóban a zöld-fehérek kapuja elé helyezik a küzdelem színhelyét. Weinbeer gyakran szépen ment és egyelőre elhárít minden veszélyt a zöld-fehérek kapujáról. A F. T. C. azonban sokáig nem tartja magát. Román egy gyönyörű lövése után a labda az egyik háttvéd lábáról pattant a kapuba. Egy kétszer a F. T. C. is átlátogat a B. T. C. térfelébe, de eredményhez nem jut, míg a piros-fehérek gyakran fogják szakadatlan ostrom alá ellenfelük pozícióját. Buda egy ízben kijátszva ellenfeleit gyönyörű rusch-sel lefut s menthetetlenül lövi e kapuba a labdát. A harmadik goal szintén Buda érdeme volt, ki Hajós által becenterezett labdát ügyesen röptette a Ferenczvárosi kapuba. Több eredményt egyik csapat sem ért el a félidő végéig.

A második félidőben meglátszott mindkét csapaton az erős tempó okozta fáradság nyoma. A F. T. C. látzólag frissebb és gyakrabban támad. A játék hol az egyik oldalon, hol a másikon folyik. A F. T. C. egy vehemens támadása után az egyik B. T. C. háttvéd kézzel védi a labdát, mire a bíró büntető rugást ítél a zöld-fehéreknek, melyet goallá értékesítenek. Tíz perczel a játék befejezte előtt a B. T. C. kapitánya Róka,

egy sérülés folytán a küzdelemből kiállt, úgy hogy csapatja csak tíz emberrel küzdötté végig a matchet.

Az utolsó perczben Kurucz kezére pattan véletlenül a kapu előtt a labda, mire a bíró ismét büntető rugást ítél, melynek azonban nem volt foganatja. A F. T. C. játékan meglátszott, hogy sokkal régebben van kondícióban s szívósabb volt ezuttal ellenfelénél.

Gillemot Ferencz bíró teljesen pártatlanul és korrektül ítél.

Az első csapatok mérkőzését a második csapatoké előzte meg. Ezuttal is a B. T. C. győzött, de győzelme rendkívüli megerőltetésbe került. Az első félidő eredménye meddő volt. Egyik részről sem tudtak goalt elérni. A második félidőben a játékosok inkább egymás ellen, mint a labdáért mentek s ebben a tekintetben különösen Horn járt példával elől, ki durva játékával — úgy látszik — az első csapatbeli Bródy pendantja akar lenni. A match durva karakterének jellemzésére megemlítjük, hogy a bíró 3 játékost volt kénytelen kiállítani mindkét részről. Fehéry bíró energiájának tulajdonítható, hogy a játék visszataszítóan durva jellegén enyhíteni lehetett. Az egyetlen goal Ryda érdeme, kinek mesziről magas ivben beadott labdáját a kapuvéd már elérni nem tudta.

A Leopold-Club de Bruxelles matchei

Kontinentális körutját Budapesten fejezte be a jeles belga csapat a Budapesti Torna Clubbal és a Műegyetemi Football-Clubbal kivívott matchekkel. Prágában Bécsben legyőzettek, a mi nem azt jelenti, hogy abszolúte rossz csapat — mint egy néhány budapesti napilap azt feltüntette s pártatlan naivsággal összehasonlította a Törekvés Sport-Egylet csapatával (!) — mert itteni mérkőzéseivel bebizonyította, hogy kvalitás dolgában akármelyik magyar csapattal bátran kiállhatja a versenyt. Prágában a híres Deutscher Football-Club csak 2:0 eredménnyel verte; bécsi leveretéseiket nem gyenge voltuknak, hanem a bécsi bíró perfid pártoskodásának köszönhatték. Összjátékuk példás, labda-technikájuk is jó; gyengéjük, hogy nem tudnak eléggé határozottak lenni a kapu előtt s gyorsaságuk is sok kívánni valót hagy maga után. Megtermi, szép szúlas alakok, szimpáthikus megjelenéssel, a durva játékot lehetőleg mellőzik s nagy mesterek a labda elszedésében. A B. T. C. elleni mérkőzésben különösen a második félidőben mutatták be e jeles tulajdonságukat, de egyszersmind egyik legnagyobb gyengéjüket is, t. i. ha csatársoruk állandó offenzívában van, a védelem azt annyira követi, hogy az előretörő ellenfeles csatárok, ha elég gyorsak, szabad mezőt találnak maguk előtt s goalá értékesíthetik rusheiket. A védelem ezen könnyelmű játékának tudandó be a vasárnapi vereség, melyet a Torna-Club csapatától szenvedtek. Bár a B. T. C. tudás és képesség dolgában a belga csapatot tulszárnyalja s jogosan megérde-

melte volna a győzelmet, ha oly kondícióban állhatott volna ki, mint a Ferenczvárosi T. C. elleni matchen. Ez utóbbival tartott mérkőzésen azonban tudvalevőleg őt embert tett harczképtelenné az egyik ferenczvárosi fedezet, minek következménye az lett, hogy a Leopold-Club ellen egy meglehetősen beteg csapat állott ki, mely nem fejthette ki a belgákkal szemben a tőle megszokott játékot.

Különösen észlelhető volt ez a bal oldalon, mely tehetetlennek bizonyult a támadásban. A csatársorra szinte rá sem lehetett ismerni, oly határozatlanul és össze-vissza játszott. A labda előrvitele nem volt a megszokott alacsony adogatású, gyors modor, melylyel idei fényes győzelmeit érte el a B. T. C. A csatárláncban hiányzott az összetartás; mindegyik különállóan dolgozott s meglátszott, hogy nem igen mernek az ellenfél szúlas játékosokból álló védelmével szembeszállni. Az első félidőben — mikor széllal játszottak — még csak tudtak valamire vergődni s intéztek is egy néhány veszélyes támadást az ellenfél kapuja felé, de törekvésük meghiusult a két kiváló belga hátvéd és a kapuvéd jeles játékán. A második félidőben azonban tehetetlennek bizonyultak s csak a vége felé jöttek némiképpen lendületbe és az ellenfél kapuja ellen intézett meglepetésszerű támadás eredményeül két goalt lőttek. A támadásnál azonban sokkal jobban dolgozott ezuttal a védelem. A fedezetsorban Lufius sokat mentett; a belga támadás legjelesebb erejét, a gyorslábú balszélsőt mindig ő tartóztatta fel gyakori rusheiben. Kurucz szintén sokat segített úgy a védelemnek, mint a támadásnak.

Bulcsu ezuttal újból bebizonyította, hogy a legjobb magyar hátvédnek egyike. Nyugodt, céltudatos s immár teljesen fair játékával rászolgált a nézők osztatlan elismerésére. A B. T. C.-ről különben a múlt vasárnapon sokan azt állították, hogy szerencsével dolgozott s nagy szerencsének köszönhetette győzelmét. Ez állítás való annyiban, hogy a B. T. C. jelenleg oly kiváló kapuvédvel rendelkezik, mint eddigelő soha s bármily jó volt csapata, gyakran kapuvédjei gyengeségének tudhatta be kudarczát. Sellőben kiváló erővel rendelkezik, ki a legkritikusabb pillanatokban is bámulatos ügyességgel és hidegvérrel mentette a goalt. Védelmének főereje a helyezkedésben rejlik s minden pozíciójával takarni igyekszik a kaput az esetleges lövések elől. De nemcsak a védelemben, hanem a labda kiadásában és helyezésében is nagy tehetséget árult el s méltán rászolgált a legjobb magyar kapuvéd elnevezésre.

Hétfőn a Műegyetemi Football-Clubbal matcheltek a vendégek. Játékuk ezuttal még szebb volt, mint előző napon; támadásaik sokkal intenzívebbek s sikereesebbek voltak. A technikusok viszont rosszabbul játszottak, mint eddig; specziel a csatársor, mely — mint előző nap a B. T. C. — teljesen fejletlenül s indolensen dolgozott. A védelemben több volt az ambíció s bár az erőszakos modortól sem riadtak vissza, általában jól állotta meg helyét.

A két hátvéd erősen tartotta a műegyetemiek pozícióját, míg a kapuvéd a tőle megszokott ügyességgel és biztonsággal védte kapuját. A fedezetek viszont hol a csatárok, hol a backek példáját követték: hol indolensen álltak zsebrevágott kezekkel, hol pedig oly lelkesen játszottak, hogy az egész játékba életet, változatos-ságot varázsoltak.

A technikusokról konstatáljuk, hogy általában nem feleltek meg a beljük helyezett bizalomnak s láttuk már őket sokkal szebben és jobban játszani, mint a belgák elleni mérkőzésen. A matchek lefolyásáról különben a következő referádák szólnak:

I. nap.

Budapesti Torna-Club 2:0 eredménnyel győz a belgák ellen.

A B. T. C. és széllal nappal hátban játszik. Eleinte a vendégcsapat a helyzet ura s a játék színhelyét egy időre a magyar kapu elé helyezi; csakhamar azonban megváltozik a helyzet s a B. T. C. veszi át a támadó szerepét s gyakran veszélyezteti támadásaival a belga kaput, melytől azonban a két hátvéd elszánt játéka és a kapuvéd bravuros védelme egyelőre minden komolyabb veszélyt elhárít. A magyar csapat javára adott egy-két kornerrugás eredménytelen marad.

A félidő vége felé lankad a B. T. C. s a belgák gyakrabban jutnak a magyar kapu közelébe, sőt egy-két ízben oly veszélyesen támadták, hogy csak Sellő ügyességén mulott törekvésük meghiusulása. I. félidő 0:0.

A második félidőben a B. T. C. széllal szemben játszik s ellenfelei erősen kezdik szorongatni. A védelem élén Sellővel és Bulcsuval, zseniálisan ment s a sok korner eredmény nélkül marad. Jó ideig tíz emberrel játszik a magyar csapat, de gyengesége tudatában sem adja fel a reményt; egy sikeres támadása goalt eredményez. Az offside álló Román az egyik belga hátvéd lábáról lepattant labdával egyedül rohant le s menthetlenül lőtte a labdát az ellenfél kapujába. A belgák protestálnak, de csakhamar beismerik tévedésüket a bíró felvilágosító magyarázata után. A játék ezentúl sokkal mozgalmasabb lett; a támadások felváltják egymást, habár a belgák ezután is fölényrel játszanak. Az utolsó percekben kettőzött erővel és lelkesedéssel játszik a magyar csapat s közvetlenül a játék befejezése előtt egy gyönyörűen lőtt goallal biztosították maguknak a győzelmet.

Bíró: Cox a B. T. C. jeles trainere volt; bíráskodása korrekt s minden tekintetben pártatlan volt, mit a vendégek is elismertek.

II. nap.

Leopold-Club—Műegyetemi Football-Club 1:1 eldöntetlen.

A vasárnapi erős küzdelem mit sem rontott a belga csapat kondícióján és így nagyban csalódtak azok, kik az előzmények után ítélve, a műegyetemiek pihent csapatának fölényes győzelmében reménykedtek.

A Leopold-Club csapatának szép összjátéka és biztos labdakezelése tulajdonképpen csak e napon jutott teljesen érvényre. Fényes bizonyítékát adták most annak, hogy bár gyorsaság és goal-lövés tekintetében elsőrangú magyar csapataink mögött állnak, bécsi eredményeik, kivált a W. A. C.-al szemben vallott kudarczuk (6:1), hol talán más körülmények is közrejátszottak, korántsem képezhetik képességeik helyes mértékét és ők legkevésbé sem állnak oly alacsony színvonalon, mint azt egyes lapok elhíthetni akarták olvasóikkal.

A műegyetemiek szél irányában kezdik a játékot és csakhamar erős rohammal a belgák kapujánál teremnek, de visszaveretnek és a játék sokáig változatosan hullámozik a két kapu között, többször veszélyes szituációk alakulnak, melyek a kapuvédeknek alkalmat nyújtanak képességeik bemutatására.

A félidő elmúlik a nélkül, hogy egynehány sarokugrásnál egyéb eredmény eléretett volna.

A második félidő elején a belgák élénk támadást intéznek a magyarok kapujára, mely a 3-ik perczben a bal oldalról éles lövéssel beadott goalt eredményez.

A játék igen durva jelleget ölt, Reiner egy időre kilép a csapatból, de később ismét elfoglalja helyét.

Már sötétedni kezdett, midőn a 31-ik perczben a belgák kapuvédője egy élesen lőtt labdát kiejt kezéből, megszerezvén így a műegyetemieknek a kiegyenlítő goalt. Több eredmény nem lévén, a játék 1:1 eldöntetlen marad.

Bíró: Gillemot Ferencz volt.

Különfélék.

Tornatanítás és elméleti oktatás. A Tornaügy című szaklapban olvassuk, hogy a magyarországi tornatanítók egyesülete kérdést intézett az iskolaorvosok és egészségtanárok szakszolgálatához, vajjon könnyebbnek, kellemesebbnek tartja-e a tornatanítás munkáját, tehát a testgyakorlati oktatást, mint az elméleti oktatást? A szakszolgálat, melynek véleményét az orsz. közegészségügyi egyesület legközelebbi választmányi ülése egyhangulag elfogadta, a feltett kérdésre ekkép válaszol:

Bárki meggyőződhetik arról, hogy a helyesen vezetett tornatanítás fárasztóbb az elméleti oktatásnál, mert fokozottabb figyelmet igényel. A tornatanítás, mint gyakorlati oktatás nagy körültekintést kíván meg. Tanítás közben nemcsak a tornázókat kell szemmel kísérni és minden esetben megbírálni, mennyit várhatunk a tanulók testi erejétől és ügyességétől, hanem állandóan meg kell figyelni a nem tornázó tanulókat is, a mi nem csekély dolgot ad, 30—50, sőt sokszor még több és többnyire élénk tanulóknál. Kellő pedagógiai érzékkel és tapintattal mintaszertű rendet és fegyelmet tartani olyan órán, melyen az osztályozástól való félelem nem tartja féken a tanulókat, megzabolázni azokat, kik pezsgő vérrel versenyre kelnek társaikkal, vagy a rendet megbontani igyekeznek, kétségtelenül fá-

rasztó és szellemi megerőltetéssel járó feladat. Hozzájárul ahhoz a nagy felelősség a tanulók testi épségét illetőleg, melyet az elméleti tárgyak tanárai alig ismernek s mely állandóan megfeszített figyelmet igényel; e mellett kedvet kelteni, lelket önteni a tanulóba, változatossá, élvezetessé, hasznossá tenni a tanítást szintén az elmét fárasztó és kimerítő munka. Az e téves vélemény, hogy a tornatanítás könnyebb, kellemesebb az elméleti oktatásnál, a tornatanárok és tanítók erkölcsi és anyagi érdekeit veszélyezteteti és csak az ambíció csökkentésére, elkedvetlenedésre vezethet, a mi a tanítást is csak feületessé és eredménytelenné teheti. Mellesleg megjegyezve a szemmel kimerülésen kívül (melyről az elmeorvosi statisztika is meggyőző bizonyítékot nyújt) a szívre és tüdőre is megerőltető munkát ró a tornatanítás (ha pl. mint ezt rendszeren látjuk, több osztály egymásután veszi igénybe a tornatanárt. Mindezek alapján azon fontosságnál fogva, melyet a szakbizottság a testi nevelésnek tulajdonít, az ügy fejlődésére nézve határozottan károsnak tartja, ha tornatanárok működése kellő elismerésben nem részesül, amikor épen mind fokozottabb igényekkel és követelésekkel lépnek fel a tornatanítással szemben.

Mészáros Ervin hadnagy, kitűnő magyar vívónk a brünni vívó-versenyben kitűnő sikert ért el, a menyinyiben úgy vívó, mint kardvívásban arany-érmeket, ezenkívül pedig értékes tisztelet díjakat nyert.

Az eredmények a következők:

I. Törminősítés: 1. Pinell báró, 2. Mészáros Ervin, 3. Harden dr., 4. Müller, 5. Mühlberger. (Aranyérmek.)

II. Mérkőzés a tiszteletdíjakért: 1. Pinelli báró, 2. Harden, 3. Müller, 4. Mühlberger, 5. Mészáros Ervin, 6. Péter főh., 7. Kaltschmied hn., 8. Kastner.

III. Tör-vigaszszereny: 1. Flesch, 2. Funtan, 3. Herschmann.

IV. Kardminősítés: 1. Müller, 2. Flesch, 3. Mészáros, 4. Péter, 5. Mühlberger.

V. Mérkőzés a tiszteletdíjakért: 1. Müller, 2. Mészáros, 3. Mühlberger, 4. Harden, 5. Péter, 6. Gagstatter, 7. Herschmann, 8. Flesch.

VI. Kard-vigaszszereny: 1. Kaltschmied, 2. Funtan, 3. Kosteczky.

A pünkösdi tornaünnepély előreláthatólag valószínűleg nemzeti ünneppé lesz. Az az általános érdeklődés, a mely e látványosság iránt országszerte mutatkozik, az udvar figyelmét is felkeltette, mint már egy ízben említettük, József Ágost főherceg és neje, Augusztia főhercegné hivatalosan értesítették a rendezőseget, hogy résztvesznek az ünnepélyen. A szövetség zászlaját is akkor fogják felavatni s Augusztia főhercegné elfogadta a zászlóanyai tisztséget. Az ünnepélyen kívül különösen érdekes lesz a sportkiállítás, e nemben első kiállítás Magyarországon. Több külföldi cég is bejelentette ezen való részvételét s a hazai sportkereskedők szintén nagyban vetélkednek, hogy jó helyet szerezzenek a kiállításon.

ÓVÁS!

Tudomásunkra jutott, hogy idegen gyárból származó oly pneumaticok vannak forgalomban, melyekre **védjegyhamisítás szándékával**

„Continental“

szó van bélyegezve.

Figyelmeztetjük t. vevőinket és a nagyközönséget, hogy a valódi

CONTINENTAL-PNEUMATIC

a gummiba préselt **sas** védjegyről ismerhető fel.

Egyszersmind kinyilatkoztatjuk, hogy feljelentéseket, melyek a védjegybitorlás felderítésére és megbüntetésére vezetnek, szívesen és busásan jutalmazunk.

Magyar ruggyantaárugár részvénytársaság
Budapest.

Vivók körében

sensatiót kelt a gumbiból készült, szabadalmazott

„Damascinus“-

kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva **nem nyomja a kezét, elhárítja a kard csúszását, megóvja a keztyűt a kopástól.**

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896. sz. rendeletével tanítási czélokra ajánlotta.

== Bármely kardra könnyen ráerősíthető. ==

Legtöbb államban szabadalmazva.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyantagár részvénytársaság
BUDAPEST.

Előfizetési díj:

Negyedévre ... 2 kor.
Félévre ... 4 kor.
Égész évre ... 8 kor.

Egyes szám 40 fill.

Megjelen havonként
kétszer.

HERKULES

SZERKESZTIK:

PORZSOLT JENŐ.

PORZSOLT KÁLMÁN.

Szerkesztőség:

IX., Ferencz-körut
31. szám, I. em.

Kiadóhivatal:

VIII., József-körut 43.
szám, földsz.

Az Achilles Sport-Egylet,
Aradi Korcsolyázó-Egylet,
Budapesti polgári lövészegyes.,
Budapesti Torna-Club,
Beregszászi Korcsolyázó-Egylet,
Bpesti hegyvidéki Turista-Egyl.,
Budapesti Torna-Egylet,
Délvidéki Kerékpár-Egylet,
Debreczeni Korcsolyázó-Egylet,
Debreczeni Torna-Egylet,
Fővárosi Vivó-Club,
Érsekújv. Vivó- s Torna-Egyes.,
Győri Csónakázó-Egyesület,
Gyöngyösi Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Korcsolyázó-Egylet,
Kassai Tornázó- és Vivó-Egyes.,
Kolozsvári Athletikai Club,

Kolozsvári Korcsolyázó-Egylet,
Körmendi Athletikai Club,
Kunsmártoni Csón.-Korcs.-Egyl.,
Lévai Torna- és Vivó-Egylet,
Lőcsei Korcsolyázó-Egylet,
Lőcsei Vivó- és Torna-Egyesület,
Magy. Testgyakorlók Köre,
Márm.-szigeti ifj. Torna-Egylet,
Magyar Uszó-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Torna-Egylet,
Magyar-Óvári Torna- s Vivó-Egyl.,
Maros-Vásárhelyi Kerékpár-Egylet,
Maros-Vásárhelyi Korcs.-Egyl.,
N.-Bányai Torna- és Korcs.-Egyl.,
Nagy-Enyedi Korcsolyázó-Egylet,
Nagy-Kanizsai Torna-Egylet,
Nagy-Kállói Korcsolyázó-Egylet,

Nemzeti Hajós-Egylet,
Neptun Bpesti, Evező-Egylet,
O-Becsei Kerékpár-Egyes.,
Ó-Budai Torna-Egylet,
Pécsi Athletikai Club,
Pápai Korcsolya-Egylet,
Pozsonyi Torna-Egylet,
Privigyeyi Korcs.-Egylet,
Rimaszombati Korcs.-Egylet,
Quarnero Csónakázó-Egylet,
Sátoraljaujhelyi Korcs.-Egylet,
Selmezi Akad. Athléta Club,
Soproni Korcsolyázó-Egylet,
Soproni ev. főgymn. testgy. Köre,
Sportkedvelők Köre,
Szabadkai Sport-Egylet,
Szabadkai Torna-Egylet,

Szarvasi Korcsolyázó-Kör,
Szatmár-Németi torna és vivó-egyl.,
Szegedi Csónakázó-Egylet,
Szegedi Korcsolyázó-Egylet,
Szegedi Torna-Egylet,
Székely-Udvarhelyi Korcs.-Egylet,
Székesfehérvári Korcs.-Egylet,
Szegedi Kerékpár-Egyesület,
Szászvárosi Athletika Club,
Szolnoki Korcsolyázó-Egylet,
Temesvári Korcsolyázó-Egylet,
Torontáli Korcs.- és Hajós-Egylet,
Torontáli Athletikai Club,
Tordai Korcsolyázó-Egylet,
Ujvidéki Kerékpár-Egyesület,
Veszprémi Torna-Egyesület,
Zombolyai Athletikai Club

HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter ő nagyméltósága 47,020. számú rendeletével ajánlja e lapot Magyarország összes tanintézetének.

A kötelesség és a lelkesedés.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Engedje meg, hogy becses lapjának hátsóbjait mint nem szakember én is igénybe vehessem, ki tudom becsülni a tornatanárság nehéz munkáját s ki részben, ifjúkori tapasztalataim alapján értek is a tornához. Ezenkívül meg kell jegyeznem, hogy sok jó barátom van a tornatanárok közt, kiket azzá tett műveltségük, jó modoruk és jó szívéjük. Ugy tehát mikor a tornatanári munkáról szólok, tisztán a jóakarát és az ügy szeretete vezet.

E lapok múlt számát olvasva, valóban megdöbbenett egyik tanártársam elkeseredettsége, mikor arról értesült, hogy a tornatanári fizetés rendezésénél a remény és a valóság közt pár száz forint a különbség, mely hite szerint kiöli a tornatanárság lelkéből a lelkesedést, mely lelkesedés eddig, tudjuk általánosan e tanárok között oly szépen lobogott és oly szép eredményeket szült.

Éz nagy baj volna minden tekintetben. Egy szegény nemzet szellemi munkásaiból ha kihál a lelkesedés, biz nem sokáig fog a nemzet sem élni. De mert láttuk éppen a fizetésrendezésnél, hogy az állami alkalmazottak számtalan mellőzöttjei közt a leginkább hátramaradtak is némi megelégedéssel vették a csekély emelkedést, mit a szegény nemzet adhatott, azért remélem én is, hogy tornataná-

rainkból sem vész ki a lelkesedés, ha mondjuk, jogos vágyaikat a nemzet most nem teljesítheti. S kibén pedig ezért kihálna, abban alig is pislogott. Mert az anyagi gondok a pálya iránti kedvet, lelkesedést sohasem ölhetik ki, sőt nevelik a lélekben, és egyedüli vigaszul sanyaru életünkben a lelkes munka kínálkozik.

Szegény magam egy év mulva negyedszázados tanári pályámon sok diplomával, kopasz fejjel állok itt, azzal a biztos tudattal, hogy anyagi terheimtől csak a halál vált meg, s jó lelkü hitelezőimet a biztosító társaság fogja kielégíteni, de azért mégis bizom, sőt lelkesedni is tudok, és magamat torok és tüdőfájásig kimagyarázva is nagyon jól érzem az iskolában. De azt is mondhatom, hogy a tanári pályán lelkesedni csak az nem szünik meg, ki e pályát nem kenyérkereseti pályának választotta, hanem ide jött a pálya iránti vonzalomból.

És most őszinte akarok lenni, de nem szeretet nélkül. Ha egy érettségít, vagy tanítóképezdét végzett 18 éves ifju egy év esti órái alatt megszerezheti a képesítést a tornatanárságra és azután veszi észre, hogy a könnyű képesítéshez nem méltó a nehéz munkáért járó csekély fizetés, (ezt én is elismerem) úgy ezzel számoljon le és hagyja el e pályát, ha pedig már éveket átküzdött, próbáljon meg mindent, hogy helyzetén javítson, de soha se

mondjon le a lelkesedésről, mert ezzel csak életét keseríti el; a lelkes munka mindig szó-
rakoztat, vigasztal és megnyugtat.

De a lelkesedés sokszor vérmérséklet dolga; ismerek olyan tanárt is, ki ugyancsak lelkesedés nélkül végezi munkáját, de olyan kitűnően, hogy bármely lelkes tanár megirigyelheti az eredményt. Itt a lelkesedést pótolja a kötelességteljesítés erős érzése. — Ez az érzés sem függhet a fizetés nagyságától.

Különös tapasztalataim vannak különben a tanári kötelesség teljesítést és a vagyoni jólétet illetőleg. Ugyan nem nagy a szerencsés házasság útján gazdag tanárok száma (hazúlról gazdag tanárról még nem hallottam) de biz azt tapasztaltam, hogy ezek nem csüngenek pályájukon oly lélekkel, mint a szegények. — Sőt azt is nagyon sokszor tapasztaltam, hogy a kik gazdálkodás, hirlapírás, vívómesterség, akár tudományos munkásság útján pénzt szereznek, mindjárt kevesebbet törődnek az iskolával.

Mindezekből az következik, hogy a tanári foglalkozást ezen és minden más fontos okból is nagyon jól meg kell fizetni, de nem következik az, hogy rossz fizetés mellett rosszúl dolgozzunk, mert a lélek nélküli munka legtöbbször rossz munka.

Bizony szürke, szegény élet a tanári élet, de életet, gyönyörűséget nyujt napról-napra, óráról-órára annak, ki az izmosan fejlődő sergben örömet leli, ki fel tudja kelteni az ifjuság szemében a vonzódás mosolyát. A szemben felcsillanó értelem, a lelkesedéstől piruló arc, a meghatottságtól könnyes szem; a lelkünkbe lopott érzés és szellem a magunk vén szívében is meleget gerjeszt. Ki ezt a meleget nem érzi, ki szegény pályáján nem szokta meg az anyagi gondokat s ezek miatt elesüggedt, azt igazán sajnálni tudom.

Budapest.

X—y.

Az angolok Budapesten.

(A Sport-Világ tudósítása.)

A husvéti football mérkőzések lezajlottak s az elért eredményekből football-sportunk egy év alatti óriási haladásának örvendetes tényét konstatálhatjuk. A magyar football-sport leghivatottabb képviselője a Budapesti Torna-Club két napon át mérkőzött az angolokkal s mindkét izben oly fényesen állotta meg helyét, hogy nem túlzunk, ha a kontinens legelső csapatainak sorába való avatásra méltónak tartjuk. De ezzel nemcsak a Budapesti Torna-Clubnak akarjuk elismerésünket kifejezni, hanem azon egyleteknek is, melyek az idei bajnokságban méltó ellenfeleknek mutatkoztak s képesség-

ben azt nagyon megközelítették. A B. T. C. diadala, dicsősége a magyar football-sportnak, mély éppen egy esztendővel-ezelőtt hasonló ünnepet ült, midőn a híres Sportovní Klub Slaviát verte meg a magyar bajnoki csapat, s dicsősége hazai testedzési ügyünknek, mely az athletica, evezés uszás és birkózáson kívül immár a football-sportban is oly képviselőkkel rendelkezik, kik a világ első sportnemzetének az angoloknak ha nem is legkiválóbb képviselőivel szemben sikeresen fel tudták venni a küzdelmet. Sikeresen vették fel a küzdelmet, mely alatt nem győzelmet, hanem méltó szereplést értünk. A Civil Servic-cel szemben 2:1 eredménynyel vesztek, a Richmond ellen 1:0 eredménynyel győztek. Az eredmény az angol és magyar csapat előviszonyát szem előtt tartva, első izben reális, másodizben kevésbé; el kell ismernünk ugyanis azt, hogy az angol csapatok bizony még mindig jobbak a magyarnál, s ez utóbbit különösen vasárnapon némi szerencse kísérte s ennek köszönhette szenzációs győzelmét.

A magyar csapatnak tulajdonképen legnagyobb szerencséje az, hogy oly brilláns védelemmel rendelkezik, mint az itt járt angolok bármelyike. Talán labdatechnikában, játékrutinban az angolok felette állanak, de szívósság és lelkesedés szempontjából a magyar védő játékosokat feltétlenül ellenfeleik fölé kell helyeznünk. Különösen a kapuvéd remekelt mindkét napon s bravúros mentéseit az angolok is sűrű tapssal jutalmazták. Helyezkedésében, körültekintő modorában, a labdának biztos helyre való kiadásában s az élesen lőtt labdák parirozásában oly tehetségnek bizonyult, hogy bármely jobb fajta angol csapatban méltó helyet foglalhat el. A kornereket — melyeket az angolok hajszálnyi precizitással adtak be — bámulatos hidegvérrel és biztonsággal védte s a kapu előtti dulakodásban mindig megtudta menteni kapuja hálóját a labdától. Klasszisa mindenképen a csapat felett áll s ezt az angolok maguk ismerték el s méltatták érdem szerint. A védelem egy másik kiváló szereplője Bulcsu, ki zseniális játékával ezuttal önönmagát multa felül; testi erejét csak legveszélyesebb pillanatokban értékesítette; önfeláldozó és lelkes játékával a csapat védelmére buzdító hatással volt s lelkes ellenállásra készítette. Hogy a két angol csapat támadásainak goalt elérni törekvő szándéka annyiszor meghiúsult, az jórészt az ő intenzív játékanak volt tulajdonítható. Biztos mentései, melyet különösen a legveszedelmesebb sarokrugásoknál értékesített, megbecsülhetetlen szolgálatot tettek csapatának s a legjobb magyar hátvédde avatták. A fedezetsor talán soha sem működött annyira együtt, mint a két napon. Lucius kitűnő formában volt: ismert gyorsasága és szívósságát értékesítette s úgy a védelmet, mint a támadást hathatósan elősegítette.

Skrobák a középén kiváló szerepet töltött be, mig bal partnere Kurucz ezuttal ismét bebizonyította, hogy a B. T. C. ifjabb generációjának egyik legjobb tehetségű és legambiciózusabb tagja.

A csatársor azonban nem igen felelt meg a beléhelyezett bizalomnak; a Civil Service ellen az első félidőben kitűnően játszott, különösen a jobb oldal, mely Balázssal élén vehemensen támadta az ellenfél kapuját s melynek eredményeképpen az első — valóban szépen keresztülviitt goalt beadták; a második félidőben azonban össze-vissza játszottak s nem tudták érvényesíteni képességeiket. Vasárnapon pedig absolute tehetetlennek mutatkozott. Lehetséges, hogy a két angol csapat briliáns védelme volt oka a magyar csatársor tehetetlenségének; pedig az utóbbi időben éppen a B. T. C. támadása volt az, mely szép összjátékával s lelkes közreműködésével hozzájárult a tavaszi diadalmas mérkőzések sikeréhez, s így az angolok elleni szereplésben többet reméltünk. Néha-néha ugyan kimutatta tehetségét s nem egyszer veszedelmesen ostromolta az angolok kapuját, javarészt azonban a védelemre bizta a küzdelem oroszlánrészét.

A mi az angol csapatokat illeti a Civil Service F. C. a mostani összeállításban szépen megtermett, roppant fürge, gyors játékosokból áll; összjátékuk fegyelmezett, rendkívül pontos: rövid, alacsony passzokkal közelítik meg az ellenfél kapuját és mintaszerű a csatároknak a fedezetsorral való gyönyörű összjátéka. Fejpasszjátékukat a külföldi lapok nagyon dicsérték, nálunk pedig alig irányították a labdát a fejükkel. A kapura való lövésben sokat hibáznak és ezen gyengéjüknek, úgy látszik, ők maguk is tudatában vannak, mert a labdával rendszerint a kapu közvetlen közelébe igyekeznek és rövid távolságról rugnak a kapuba. Egyénileg leginkább a két hátvéd: Gaffney és Brien tűnt ki, a kik remek, biztos és cél tudatos játékokkal valósággal mintaképei a hávédeknek. A fedezetsorban Sidney A. Briant a csapat legügyesebb játékosa, zseniális dribbler, mesés ügyességgel szedi ellenfeleitől a labdát s adja bámulatos precizitással csatárjainak; lelkes játéka szinte megbecsülhetetlen s sohasem tér el a fair modortól. A csatársorban leginkább Percival, Bedford és Scott vonta magára a figyelmet. Helyezkedésük mintaszerű.

Gyönyörű alacsony passzal haladnak előre s leginkább a szélsőkre játszanak, kik rendkívül gyors futók és pompásan centerезnek. A Richondi csapatból az idén csak hatan voltak az ismert játékosokból. Milestone, Smith, Hutchins, Robertson, Patridge és Marshall szerepeltek tavaly.

A Richmond Association F. C. különben, ha egyénileg nem is rendelkezik a csapat oly kitűnő játékosokkal mint ezelőtt, de összjátékuk és technikájuk pompás, a fedezet és csatársor állandó összeköttetése és támogatása mintaszerű és hátvédjei első klasszisúak. A csatársor pompás összejátszással tör előre a kapu felé, de a goal előtt a lövésekkel vagy elkésnek, vagy nem a megkívántató cél tudatos biztossággal lőnek; annak daczára néhány remek, éles lövésüket Sellő kivételével más kapuvéd aligha védte volna ki. A csapat két legjobb játékosa feltétlenül Hutchins és Smith, a két

hátvéd, Hutchins csodálatos biztonsággal rugta vissza a labdákat, míg Smith annyira kiváló, hogy néha egymaga rohant le egészen a magyar kapuig. Az előbbi erejével és elhatározott fellépéseivel imponált, utóbbi bámulatosan biztos és erőteljes rugásaival.

A fedezetsorban D. N. Milestone feltétlenül a legjobb erő.

Fürge, ügyesen helyezkedik s a Civil Service centerkalfjához hasonló modorban szedi el ellenfeleitől a labdát. Fedezettursai különben méltó partnerei s úgy a csatársor támogatásával, mind a védelemben egyaránt nagy szolgálatot tesznek a csapatnak. A csatársor határozottan gyengébb volt, mint a tavalyi és tavalyelőtti Robertson a mérkőzés folyamán megsántult, úgy, hogy nem érvényesíthette szédületes lerohanásait és remek beadásait. Gettins középső csatár játéka egyáltalán nem elégitett ki, míg a kitűnő Marshall nem állt be a csapatba. A csatársor díszé kétségtelenül a hosszú Welch; kitűnő goalrugásai és vehemens, rutinizott, hibátlan játéka egyaránt elismerésre méltó. Patridge az ügyes fedezet, sehogysem illett a csatársorba. A jobb szélső elég gyors és ügyes technikájú játékos, de gyenge testalkatu s nem igen tudott érvényesülni hatalmas erejű magyar ellenfelével Bulcsuval szemben.

Publikum mindhárom napon jócskán volt künn a mérkőzéseken. Első napon zuhogó eső daczára vagy másfélezer ember nézte végig lelkesen a két csapat szép küzdelmét s tapsolt a magyar fiuknak elismerésre méltó eredményükhöz. Vasárnapon persze többen voltak, míg hétfőn a két angol csapat egymás elleni küzdelmét nemcsak nagyszámu, hanem oly elegáns közönség nézte végig, milyenhez hasonlót csak szenzációs lóversenyeknél láthatni. — Végül — hogy a lóversenyt épen szóba hoztuk — örömmel konstatáljuk, hogy a husvétii alagi versenyek látogatottsága éppen a football-mérkőzések folytán szenvedett.

Az egyes mérkőzések lefolyásáról a következőkben adunk számot:

I. nap. Április 11.

Civile Service — B. T. C. 2:1.

Zuhogó esőben vették kezdetüket a husvétii mérkőzések a B. T. C. és a Civile Service küzdelmével. Ez utóbbi csapat úgy a prágai, mind a bécsi mérkőzések fáradalmait teljesen kiheverte s meglehetősen friss kondícióban állott a küzdelemhez. A sár ugyan alaposan befolyásolta matchet, mely különösen az elején meglehetősen határozatlan volt.

A Civile Service kezdi a játékot és azonnal a magyar kapuba teremnek. A középcsatár a kapura lő, de a labda a goalfárról lepattan. Az iram elég erős és a nagy sár egyik csapatot sem riasztja vissza a lelkes játéktól. Néhány percz után a magyarok kerülnek rövid időre offenzívába, majd ismét az angolok törnek előre és a B. T. C. kapuvédjének alkalma nyílik két éles southot remekül menteni. A kornerből sem húznak az

angolok hasznát, míg 19 percz után Skrobák ügyes rugással előre adja a labdát Rókának, ez Balásznak, a ki oldalról remek beadással Budához passzolja azt. Buda az angol kapu előtt nem veszi el hideg vérét, hanem remekül irányított éles lövéssel a magyarok első goalját szerzi meg, melyet kivédeni nem lehetett. A közönség természetesen tomboló tetszésviharba tört ki és a lelkes tapsra a magyar fiuk teljesen rá is szolgáltak, mert ez volt a csatársor eddigi legszebb goalja. A további idő folyamán az angolok támadnak és néhány perczig nagyon kritikus a helyzet a magyar kapu előtt. A Civile Service egymásután négy kornert rug, melyeket Sellő brillánsan kivéd. 25 percz elmultával ismét ügyes támadás folyik az angol kapu előtt és volt alkalom, hogy az egyik csatár néhány centimétere a goaltól éppen az angol kapuvédnek rugja a labdát, a ki azt kornerre védi ki. A magyarok oldalrugása sem hoz hasznát s most újra az angolok kerekednek felül, a kinek középcsatárja néhány nagyon ügyes alkalmat nem képes Bulcsu biztos védelme és ellenállása folytán kiaknázni. Half time 1:0 a B. T. C. javára.

A szünet után az angolok kerekednek felül és mindvégig erősen foglalkoztatják a B. T. C. védelmét, míg a csatároknak alig jut a munkából. A Torna-Club a második félidőben mindössze egy kornert ér el s a csatárok csak nagy ritkán irányítják a játékot az angol kapu elé. Buda egy izben magas lövéssel támadja az angolok goalját, hol az ügyes Dallas elfogja a veszélyes labdát. Az angolok tüzes, szép játékkal támadják a magyar kaput. A jobb összekötő csatár egy biztosnak látszó lövését Sellő remekül védi, de a 13-ik perczben a Rowe által rugott éles goalt nem lehetett megmenteni mert a csuszamlós talajon nem érezvén magát biztosnak elsikamlott. A magyar védelem lelkes játéka feltartoztatja a csatárok támadásait, a kik a 35-ik perczben a győztes goalt érik el. A goal azonban véleményünk szerint határozottan szabálytalan volt. Az offside álló Scott ugyanis a labdával előre rontott s a jobb összekötő Betfortnak adta, a ki alacsony, éles rugással menthetetlenül lövi a kapuba. A mérkőzés végén egy újabb kornert vétenek a magyarok.

Bíró: Harsády József (Postás) volt.

A match eredménye mindenesetre szép haladását jelezte a B. T. C.-nak, mely másfél évvel ezelőtt 5:1 arányban kapott ki a Civil Service-től.

Nem érdektelen, ha e helyen Hollandnak, a Civil Service titkárának a „M. N.” sporttudósítója előtt a B. T. C.-ről kifejtett nézetét reprodukáljuk:

Mindenekelőtt konstatálnom kell azt, hogy a B. T. C. a legjobb csapat, a melylyel eddigi körutunkon mérkőztünk. Őszinte csodálkozásunkat kell kifejeznünk a felett, hogy az egyesület csapata utolsó ittlétünk óta mennyire haladt. Már sokkal rutinirozottabb játékosok, mint azok, a kikkel utolsó alkalommal mérkőztünk és Magyarország olyan anyaggal rendelkezik, mely a legjobb angol matchező csapat klasszisát el fogja érni.

Kombinációjuk remek és a fedezetsor különösen gyors és szorgalmas. Véleményem szerint különösen a jobb szélső kitünő játékos. A játéktér kedvezőtlen állapota nagyon befolyásolta a munkánkat és legénységünk játéka e miatt kevésbé érvényesülhetett. Az hiszem, hogy középső fedezetünk, Sidney Bryand volt a legjobb emberünk. A versenybíró még sok tapasztalatra szorul; különben sem termett még meg arra, hogy egy oly fontos mérkőzést vezessen: Az offside-szabályok megítélésénél elég jó volt, azonban sok dolgot átnézett, melyeket angol versenybíró feltétlenül megtiltott volna.

II. nap.

B. T. C. — Richmond 1:0.

Az előző napénál kedvezőbb időben matchelt a Richmond Assciaton F. C. a Torna-Clubbal. A szé fuvása — mely eleinte meglehetősen erős volt — nagyon befolyásolta a játék menetét. Az első félidő közepe felé némileg abbahagyott s mindkét csapat, s első sorban az angolok remekül értékesítették tudásukat. A match elejétől végeig izgató volt s habár a B. T. C. sokszor támadott, a játék színhelye javarészt az ő téré felében folyt s nem egyszer jutott oly kritikus helyzetbe a magyar kapu, hogy a tribün elfojt lélegzettel aggódott a piros-fehérek sorsa felett.

A B. T. C. választja a széllal kedvező oldalt és az angolok kezdik a játékot. Hosszu ideig nem is kerül a labda a magyarokhoz, a kik azonnal védekezni kénytelenek. Richmond mindössze egy kornert ér el, mely után hosszu ideig középen folyik a játék. Tizenhét percz után kerül le először a Torna-Club az angolok kapujához és kis idő mulva ismét lerohannak, azonban mint a magyar kapuvédnek, az angolnak sem jut egyelőre a munkából. A B. T. C. harmadik lerohanása már veszedelmesnek látszik, mert balszélsőjük gyorsan előre törve, beadja a labdát, melyet Róka szépen ló az ügyesen védett kapuba. 33 percz mulva a magyarok is kornert rugnak. Majd az angolok törnek előre és a középcsatár közléről lőtt rugását biztosan védi ki Sellő. Az angolok támadásait újabb korner jutalmazza, míg a félidő végével a B. T. C. lelkes támadást rögtönöz Richmond kapuja előtt. Half time 0:0.

A második félidő az angolok gyors támadásával indul meg és a magyar csapat fedezet- és hátvédcsora mindvégig elkeseredett védelemre szorul. Richmond fedezetjei és hátvédei folyton előre adogatják a labdát és az angol csatársor egyre a magyar kapunál táborozik. A B. T. C. védelme a goallövésre kész csatárokat megzavarta munkájukban, vagy több-kevesebb sikerrel elszedegette előlük a labdát. Mindannak daczára számos élesebbnél élesebb lövések irányulnak, javarészt Welch lábáról a magyar kapuba, azonban Sellő hideg vérrel és kitünő helyezkedéssel mindent kivéd. Az angolok ebben a félidőben öt kornert rugnak; mindannyit remekül beadják, de Bulcsu hatalmas tejpaszszai ismét megmentik a B. T. C. kapuját. A magyarok mindössze két

izben kerülnek le az angol kapuhoz. A mérkőzés vég-eredménye 0:0 eldöntetlen. Mivel azonban a serleget csak azon esetre kapja a két angol csapat mérkőzéséből kikerülő győztes, ha úgy a Civile Service, mint Richmond leveri a magyar csapatot, kétszer 15 perczig folytatni kellett a matchet, míg valamelyik csapat eredményt ér el. A közönség lelkesedve a felett, hogy a magyar fiúk eldöntetlen eredményt értek el az angolok ellen, hosszú ideig nem nyugszik bele a folytatólagos mérkőzésbe és csak hosszú idő múlva áll helyre a csend.

A két csapat újra feláll és a játékot az angolok még vehemensebben folytatják. De a B. T. C. védelme sem lankadt el és a kapuvédvel egyetemben oly lelkes munkát fejtenek ki, hogy a magyar goalba továbbra sem jut labda. Az angolok újra kornert rugnak, ellenben a magyarok csatársora, hirtelenül felbuzdulva, az angol kapu elé rohan és Buda éles rugása élesen repül az angol kapuba, Hutchins hátvéd kezével leüti a labdát és a versenybíró, az angolok élénk ellenzése daczára, „hands in goal“ itél meg. Buda rugta a labdát menthetetlenül a kapu jobb sarkába. Az angolok azonban hasztalanul fáradoznak a goal kiegyenlítésén, mert 1:0-val a B. T. C. javára ismét helyet cserél a két csapat.

Az utolsó 15 perczben még fokozódik a tüzes iram. Richmond továbbra sem lankad, sőt goalrugásaik most már biztosabbak, veszélyesebbek. Háromszor egymásután lőnek a kapura, de Sellő mindannyit kivédi.

Bíró: Pozsonyi Imre volt, ki pártatlanul és korrektül teljesítette fáradságos szerepét.

III. nap.

Richmond—Civil Service 1:0.

Harmadik napra maradt fenn a husvéti ünnepek szenzációja, a két angol csapat egymás elleni matche. A kik hatalmas küzdelmet, izgató mozzanatokot reméltek, azok némileg csalódtak. A match rendes lefolyású volt s csak annyiban különbözött két jobb fajta magyar csapat matchétől, hogy a résztvett csapatok úgy labdatechnikában, mint összjátékban felettük álltak, de egymással szemben egyenlő ellenfeleknek mutatkoztak. Erőszakosságtól sem riadtak vissza s bizony nem egyszer kellett a játékot megállítani az erős összeütközések okozta sérülések és rándulások folytán. A publikum meglehetősen pártatlan állásponton volt s ez lehetett egyrészt oka annak, hogy úgy a játékban, mint a tribünön a lelkes hangulat hiányzott. Richmond ezuttal valamivel jobbnak bizonyult s külöpösen a második félidőben többször támadta az ellenfél kapuját. Az első félidőben — midőn a Civil Service játszott széllal, inkább a Richmond térfelén folyt a játék. Az angol fiukat megjelenésük alkalmával a hetedfélezer főnyi lelkes néző tömeg lelkesedéssel fogadta s a kirendelt katonazenekar rázendített az angol himnusra, a mi láthatólag kellemesen meglepte s meghatotta a vendégeket.

Civil Service kezdi a játékot és Richmondnak he-

ves szél és nap ellen kell küzdenie. Rögtön a Civil Service kerül az ellenfél területére, azonban a hátvédek hatalmas rugásokkal elterelik Richmond kapuja mellől a játékot. A Civil Service ugyan végig offenzívába marad, de alig sodorják veszedelembe a richmondiak goalját. A Civil Service a folytonos támadásban kornert ér el, a mely után Richmond rohan le, a középcsatár a bal összekötőnek adja a labdát, a kinek alacsony éles lövése nagyon veszedelmesnek látszott, de goalt nem eredményezett. A félidő végén Richmond is kornert rug eredmény nélkül. Half time 0:0.

Szünet után Richmondé a széllal kedvező oldal és most ők a támadók. Civil Service védelme azonban szintén fényesen ellentáll és a kapu közelébe sohasem engedi Richmond csatasorát. A heves játékban apróbb balesetek érték az egyes játékosokat és a matchet minduntalan félbe kellett szakítani, miközben a két angol csapat emberei megsérült társukat lelkiismeretesen masszírozták. Ujabb kezdés után néhány percz múlva Richmond már kornert rug, mely nem hoz eredményt. Majd „hands in goal“ vét a Civil Service egyik hátvédje, melyet a versenybíró, mivel nem látta, nem ítelt meg. Csakhamar egy veszedelmes, Welch lábáról lőtt labdát van alkalmá a C. Service kapuvédjének menteni. 36 percz múlva Patridge oldalról Welchez adja a labdát, a ki háttal állva, a kapu közvetlen közeléből fejpással a richmondiak első és egyetlen goalját éri el. A kapuvéd nem látszott értéket tulajdonítani a beadásnak s mire a lábával a labda után nyult, már késő volt.

Versenybíró Col, a B. T. C. jeles trénera volt, a ki kitűnően látta el tisztjét.

Mindhárom csapat egy-egy győzelemhez jutván, a kitűzött serleg nem adatott ki.

Richmond A F. C. Műegyetemi F. C. ellen.

Richmond győz 4:1.

A hétköznap és a megelőző három angol mérkőzés daczára is szép számu közönség jelent meg mult szerdán a csömöri-uti pályán, hogy a hirdetett műegyetemi válogatott csapat mérkőzését szemlélje, a M. F. C. azonban ezuttal is rendes csapatával jelent meg.

Bíróról nem lévén gondoskodva, bosszabb ideig tartó keresgélés után a műegyetemiek Cox urat kérték fel a birói tisztség elfogadására.

A magyarok nappal szemben kezdik a játékot, de a nagy fölényt mutató angolok rögtön ostromzár alá fogják kapujukat és néhány kornert elérnek, míg végre négy percnyi erős küzdelem után a magyaroknak is sikerül az ellenfél kapujáig nyomulni.

Az angol csatárok az ismét vizsakerülő labdával a műegyetemi kapura rohannak, melynek védője a labda elé szalad, de azt elvétí és két angol csatár a guruló labdát a védtelen kapuba kíséri.

A játék, melyben az angolok szép technikát fejtenek ki, tovább is nagyobbára a műegyetemiek térfelében folyik. Az angolok egy magasán lőtt labdáva

megszerzik a második goalt, melyet a negyvenedik perczen, a centralhalftól gyönyörűen lőtt harmadik követ.

Felidő 3:0 az angolok javára.

A második féldőben a küzdelem hevesebbé és erőszakosabbá válik.

A műegyetemiek egy negyedóráig erősen szorongatják az angolok pozícióját, végre ezeknek is sikerül a játékot a magyarok térfelébe áttenni.

A tizenhetedik perczen Neumann egy erősen lőtt labdát elfog, de azzal elesik és a kezéből kiejtett labdát egy off side álló angol csatár belövi a kapuba.

A műegyetemiek a véleményük szerint szabálytalan goal ellen óvást emelnek, melynek a bíró azonban helyt nem ad, mire a műegyetemiek a játszóterről elvonulnak. Hosszas alkudozás után, melynek folyamán a közönség egy része a bírót szidalmazza, végre is belátják a játékosok eljárásuk sportczerütlenségét és hosszas alkudozás után folytatják a játékot, mely ezentul még erőszakosabb jelleget ölt. Majd az egyik majd a másik fél játékosai szenvednek sérüléseket, melyek a játék gyakori megszakítását teszik szükségessé. Már besötétedik, midőn a műegyetemieknek sikerül egy kornerrugásból goalt eredményezni és így a játék 4:1 arányban végződik az angolok javára.

Richmond 3:1 győz a Postások ellen.

A Budapesti Posta- és Távirada-Tisztviselők Sport-Egyesületével vívta utolsó matchét ez évben Budapesten a Richmond Amateur Football Club. A Postásoknak ismert erős védelmük van és így előrelátható volt, hogy velük szemben sok goallal nem fognak dicsekedni a richmondiak. Csak az történt váratlanul ellenére, hogy a Postások csatársora, a melyben tudvalevőleg négy olyan játékos van, a ki az előtt más csapatban hátvédőt játszott, egy goalt is tudott érní a richmondiak kipróbált védelme ellenében. Csökkenti azonban némileg az érdemüket, hogy két f. dezet-játékos Kolhanek és Bródy segítette eredményes támadásában a csatársort.

A Postások kezdik a játékot s rögtön az angolok kapuja előtt teremnek. Schwarz, balszélső csatár ivben centerezi a labdát, a melyet Boodor, centerforwards fejével a kapufélfa mellé lök. Sok ilyen veszélyes támadást intéznek az angolok ellen az első féldőben, a melyben gyenge szélről támogatva csaknem állandóan a támadó szerepét játszották, pozitív eredményt azonban elérni nem tudtak. E miatt türelmetlenülkedve egy alkalommal Kertay olyan dühös vehemenciával rohant neki az angol kapusnak, hogy az perczekig kinlódva hempergett a földön. Az angolok is lelerándulnak a magyar kapuhoz, de goalhoz jutni ők sem tudnak és így az első féldő eredménye 0:0 maradt.

A második féldőben megfordult a játék képe: az angolok erélyesebben kezdtek működni és szinte monopolizálták a támadást, úgy hogy a postásoknak csak néha-néha sikerül az angol kapu felé egérutat nyerniök. Egy ilyen alkalommal a 7-ik perczen Minder előreadja

a labdát Kertaynak, a ki az off-side állásból védhetetlenül lövi a labdát az angolok kapujába. A richmondiak jogosan protestálnak a goal ellen, Gillemot Ferencz, a bíró, azonban érvényesnek deklarálja azt. Ettől elkeseredve még jobban összeszedék erejüket az angolok és a 17-ik perczen visszaadták a kapott goalt, sőt a 30-ik és 34-ik perczen ujabb két goalt értek el, tehát 3:1 goallal megnyerték a mérkőzést.

A kelemesen hűvös időben tekintélyes számú közönség jelent meg, a mely azzal a benyomással távozott, hogy az angolokat megviselte az egymás után tartott sok matchelgetés, mert e napon szemmel láthatólag fáradtan sántikálva, lanyhán játszottak. A Postások ellenben friss erővel lépve a porondra, nagy ambícióval, figyelemmel, odaadással dolgoztak. Sokszor szép összjátékot is mutattak, csak a csatárok árulták el néha-néha, hogy nemrégén még bucket játszottak.

A Budapesti (budai) Torna-Egylet

által Budapesten 1903. évi május hó 21-én (áldozó csütörtökön) az egyleti versenypályán (II., Krisztinakörut) rendezendő IV. nyári tornaünnepély feltételei és sorrendje.

Versenynemek.

I. *Tornászati összetett verseny* és pedig: a magas nyujtón, magas korláton; (két-két előirt és egy-egy szabadon választott gvakorlat) és a lovon hosszában (guggoló átugrás). Elsőnek Budapest székesfőváros tiszteletdíja.

II. *5000 m.-es távgyaloglás.*

III. *1000 m.-es síkfutás.* Herczeg Lobkowitz Rudolfné Ó Főméltósága tiszteletdíja. Időleges vándordij. Háromszor egymás után védendő. A harmadik győzelem esetén a vándordij a győztes birtokába átmegy, a mikor az illető a B. B. T. E. arany-érmét is kapja. Védő: Nagy József (M. U. E.) egy győzelemmel.

IV. *100 m.-es síkfutás.*

V. *Diszkoszvetés és lávolugrás.* Összetett verseny. Darányi Ignác magy. kir. földmivelésügyi miniszter úr Ó Nagyméltósága tiszteletdíja. Időleges vándordij. Háromszor egymásután védendő. A harmadik győzelem esetén a vándordij a győztes birtokába megy át, a mikor az illető a B. B. T. E. arany-érmét is kapja. Védő: Coray Arthur (B. T. C.) egy győzelemmel.

VI. *100 m.-es gátfutás (10 gát)* Elsőnek a B. B. T. E. tiszteletdíja.

VII. *Magasugrás (a foldről) mint csapatverseny* A győztes csapat egylete részére a Magy. kir. Honvédelmi minisztérium tiszteletdíja.

VIII. *Mintacsapat-veeseny-törénázás. (Fabot).* Jubileumi vándordij: „Toldy Miklós viaskodása a farkasokkal” Fadrusz János szobrász műve. Alapította a B. B. T. E., 25 éves fennállásának jubileuma alkalmából 1900-ban. Örökös vándordij. Negyedik mérkőzés. Védő: a Budapesti (Budai) Tornaegylet.

D i j a z á s.

A fentebb felsorolt egyes versenynemeknél már megemlített vándor- és tiszteletdíjakon kívül:

a) az I. II. III. IV. V. és VI. számú versenyekben az első helyre érkezett a B. B. T. E. nagy ezüst érmét.

b) az I. III. V. és VI. számú versenyekben a második helyre érkezett a B. B. T. E. nagy ezüst-érmét; a harmadik helyre érkezett a B. B. T. E. kis ezüst-érmét; a negyedik helyre érkezett a B. B. T. E. nagy bronz érmét és az ötödik helyre érkezett a B. B. T. E. kis bronz-érmét kapja. Ezen versenyeknél a második díj 4, a harmadik díj 6, a negyedik díj 10, és az ötödik díj 14 vagy több versenyző indulása esetén adatik ki.

c) A II. és IV. számú versenyekben a második helyre érkezett a B. B. T. E. kis ezüst-érmét; a harmadik helyre érkezett a B. B. T. E. nagy bronz-érmét; a negyedik helyre érkezett a B. B. T. E. kis bronz-érmét kapja. Ezen versenyeknél a második díj 4, a harmadik díj 6, és a negyedik 8 vagy több versenyző indulása esetén adatik ki.

d) A VII. számú csapatversenyben a győztes csapat egylete a magy. kir. Honvédelmi miniszterium tiszteletdíját, a győztes csapat minden tagja pedig a B. B. T. E. kis ezüst-érmét kapja. Ezenkívül az e versenyben résztvevő összes versenyzők közül legalább három csapat indulása esetén a legjobb eredményt elért négy versenyző és pedig az első a B. B. T. E. nagy ezüst, a második kis ezüst, a harmadik nagy bronz, a negyedik kis bronz érmét kapja.

e) A minta csapatok versenyében a győztes csapat egylete a jubileumi örökös vándordíjat és okiratot, a győztes csapat minden tagja, valamint az ezen csapat által bemutatott gyakorlatok tervezője, ha a csapatban nem is működött, a B. B. T. E. nagy ezüst érmét kapja.

Az ünnepély sorrendje.

1903. május 21-én.

D é l e l ő t t.

1. 7-30 órakor 500 m.-es távgyaloglás.
2. Az 1. szám alatti versennyel egyidejűleg magasugrás mint csapatverseny.
3. 1000 m.-es síkfutás esetleges előfutamai.
4. 100 m.-es síkfutás esetleges előfutamai.
5. Tornászati főverseny (korlát, ló).
6. Távolugrás. (Diszkoszvetés délután.)
7. A délelőttre kisorsolt mintacsapatok versenye.
8. A 110 m.-es gátfutás esetleges előfutamai.

D é l u t á n.

1. Fél 2 órakor gyülekezés B. B. T. E. (I. kerület, Attila-utca 2. sz.) tornacsarnokában.
2. Fél 3 órakor: kivonulás a versenypályára.
3. 3 órakor: felvonulás.
4. Szabadgyakorlatok.
5. Csapatornázás.

6. 100 m.-es síkfutás döntő futama.

7. Tornászati összetett verseny (nyújtó).

8. Diszkoszvetés. (Egyidejűleg a 7. számú versennyel.)

9. A délutánra kisorsolt mintacsapat tornázása.

10. A védő mintacsapat tornázása.

11. 110 m.-es gátfutás döntő futama.

12. Az 1000 m.-es síkfutás döntő futama.

Megjegyzés. A rendező egylet fenntartja magának a jogot, hogy a versenyszámok egymásutánját a nevezési zárlat után esetleg megváltoztathassa.

Az e torna-ünnepélyre vonatkozó egyéb részleteket legközelebbi számunkban közöljük.

Különfélék.

Halálozás. A sátoraljaujhelyi róm. kath. főgymnasium tanári testülete mély fájdalommal jelenti, hogy szeretett tanártársa Vandruska Antal rendes tornatanár folyó évi ápr. hó 18-án esti fél 10 órakor, néhány napi szenvedés után, életének 58 ik, buzgó tanári működésének 34 ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban csendesesen elhunyt.

A boldogultnak hült tetemeit folyó hó 20-án d. u. 4 órakor temetjük a Kegyesrendiek templomából, a róm. kath. egyház szertartásai szerint.

Az elhunyt lelki üdvéért az engesztelő szent-misé-áldozatot 21-én d. e. 8 órakor mutatjuk be a Mindenhatóknak a Kegyesrendiek templomában.

Sátoraljaujhely, 1903. ápr. 19.

Áldás és béke lengjen porai fölött.

Jelentés a Ludovika Akad. szerkesztőségének pályázatáról. A m. kir. honvéd Ludovika Akadémia parancsnokának személyes elnöklése alatt a pályaművek megbirálására alakult bizottság, folyó évi márczius hó 23-án tartott ülésének eredményét a következőkben közöljük:

1. „Miképen vesse meg az iskolai nevelés a katonai kiképzésnek az alapját” című pályakérdésre beérkezett pályaművek közül a 200 korona pályadíjat a „Gondolj merészet” jeligés pályamű nyerte el.

A munkához csatolt jeligés boritékban Guillaume Árpád vezérkari testületbeli százados neve találtatott.

2. „Az alantós tisztet oktató hadijátékok célja, tervezete és vezetése” című pályakérdésre beérkezett „Hadsí Loja” jeligés munka nyerte el a 200 korona pályadíjat.

Az ezen munkához csatolt jeligés boritékban Don-don Olivér m. kir. 13. honv. gyalogezredbeli őrnagy neve találtatott.

3. „Oly munkára, melyből a főtisztek a szomszédos államok hadseregszervezetére, harctéri szolgálatára és harcmódjára vonatkozó adatokat a reájuk szükséges mértékben megtalálják (különös kiemelésével a mi-enktől elűtő részleteknek). Függelékül megállapítandó

ama módszer, a melylyel a járőrszolgálatra alkalmazott altiszteket, a munka szükséges részeivel megismertethetjük. (Célja ezen segédletnek, hogy tisztjeinket — kik békegyakorlatoknál csakis teljesen egyenlő elvek mellett képzett saját seregtestekkel állanak szemben — azon különbségekre és azok harcászati következményeire figyelmeztesse, melyek a szomszédos államok seregtestjeinek hadműveleteinél, valamint harcainál mint reánk nézve új jelenségek fognak előfordulni)“ ezen pályakérdésre beérkezett munkák közül: „Ismerd az ellenséget mint tenmagadat“ jeligével bíró munka nyerte a 200 korona pályadíjat. A hozzátartozó jeligés borítékban Dormándy Henrik vezérkari testületbeli százados neve találtatott.

4. Ugyancsak ezen utóbbi pályakérdésre vonatkozó „Alma mater“ jeligés munkát illetőleg a bizottság úgy határozott, hogy azt pályadíj elnyerésére alkalmasnak nem tartja ugyan, de mint megfelelő munkát, közönséges tiszteletdíj ellenében a Ludovika Akadémia közlönyében való kinyomatásra érdemesnek találja.

Ennek folytán felhívjuk az „Alma mater“ jeligés munka szerzőjét, amennyiben munkáját, közönséges tiszteletdíj (nyomtatott ivenként á 80 korona) ellenében közlésre átengedni hajlandó, hogy a szerkesztőséggel érintkezésbe lépni sziveskedjék. Jeligés levele addig felbontva nem lesz, míg ez irányban nem intézkedik.

A többi művek mint eredménytelenül pályáztak folyó évi május 1-éig a szerzők rendelkezésére állanak.

Az ezen időig vissza nem vett munkák a jeligés levelekkel együtt megsemmisítettek.

Budapest, 1903. márczius 23 án.

A „L. A. K.“ szerkesztősege.

A tornázás megszorítása az orosz hadseregben. A hadtestparancsnokok egyike ajánlatot tett a vezérkarnak, melyben szabályzatilag előirt tornázási előgyakorlatok eltörlését indítványozta.

A vezérkar ezen ajánlatot a következő megjegyzéssel küldötte fel a hadügyminiszterhez:

1. Az előkészítő gyakorlatokat nem lehet teljesen mellőzni.

2. A lovasság számára előirt felényi számú torna gyakorlatok elegendők a gyalogság részére is.

A hadügyminiszter erre elrendelte, hogy a felsőbb parancsnokságok véleménye e kérdést illetőleg kikérendő és kilátásba helyezte, hogy az előkészítő torna gyakorlatokat meg fogják szorítani.

L. A. K

A Magyar Athletikai Club kardvívóbajnoksága f. hó 19-én folyt le. Győztes ezuttal is Mészáros Ervin hadnagy volt, ki immár harmadszor nyerte meg a bajnokságot. A vívók előbb páronként, azután pedig három csoportba osztva mérköztek. Az első csoportból Mészáros 4, Krencsey 3 győzelemmel került ki, a második csoportból Pörteleky 4, Békéssy 3, a harmadikból Nagy Béla és Szántay J. 2—2 győzelemmel. A döntő mérkőzésből Mészáros Ervin 3—3 győzelemmel került ki. Az első és második helytéri küzdelem volt az assaut ok legizgatóbbja, melyből Mészáros Ervin került ki győztesként, elnyervén ezzel a club örökös bajnoki címét és a nagy állami érmet. Második helyre Nagy Béla, harmadikra Békéssy Béla, negyedikre Szántay Jenő, ötödikre Krencsey Géza került.

ÓVÁS!

Tudomásunkra jutott, hogy idegen gyárból származó oly pneumaticok vannak forgalomban, melyekre **védjegyhamisítás szándékával**

„Continental“

szó van bélyegezve.

Figyelmeztetjük t. vevőinket és a nagyközönséget, hogy a valódi

CONTINENTAL-PNEUMATIC

a gummiba préselt **sas** védjegyről ismerhető fel.

Egyszersmind kinyilatkoztatjuk, hogy feljelentéseket, melyek a védjegybitorlás felderítésére és megbüntetésére vezetnek, szívesen és busásan jutalmazunk.

Magyar ruggyantaárugyár részvénytársaság
Budapest.

Vívók körében

sensatiót kelt a gummiból készült, szabadalmazott

„Damascinus“-

kardmarkolat,

mely rugalmasságánál fogva **nem nyomja a kezét, elhárítja a kard csúszását, megóvja a keztyüt a kopástól.**

A cs. és kir. hadügyminiszterium 1522/1896. sz. rendeletével tanítási célokra ajánlotta.

== Bármely kardra könnyen ráerősíthető. ==

Legtöbb államban szabadalmazva.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Magyar ruggyantaárugyár részvénytársaság
BUDAPEST.